

Vysoká škola ekonomická v Praze

Národohospodářská fakulta

Hlavní specializace: Národní hospodářství

**ANALÝZA A POROVNÁNÍ PŘÍNOSŮ OP PODNIKÁNÍ
A INOVACE 2007 - 2013 A OP PODNIKÁNÍ A
INOVACE PRO KONKURENCESCHOPNOST
2014 - 2020**

bakalářská práce

Autor: Veronika Bullová

Vedoucí práce: Ing. Milan Bednář

Rok: 2019

Prohlašuji na svou čest, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

Veronika Bullová

V Praze, dne 9.5.2019

Poděkování

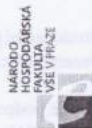
Ráda bych tímto poděkovala Ing. Milanu Bednářovi za vedení bakalářské práce, za ochotu a cenné připomínky, které mi při jejím psaní poskytl.

Ráda bych poděkovala také Ing. Martinu Dítěti za poskytnutí odborné konzultace při zpracování této práce a za poskytnutí interních dat a informací společnosti GRANT ADVISOR, spol. s r.o. bez kterých by tato práce nemohla vzniknout v takovéto podobě.

Zadání práce

Vysoká škola ekonomická v Praze
Katedra hospodářské a sociální politiky

Národohospodářská fakulta
Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Zpracovatelka: **Veronika Bullová**
Studijní program: **Ekonomie a hospodářská správa**
Obor: **Národní hospodářství**
Název tématu: **Analýza a porovnání přínosů OP Podnikání a inovace 2007 – 2013 a OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020**

Zásady pro vypracování:

1. Cílem práce bude porovnat přínosy operačního programu Podnikání a inovace v mezi lety 2007 – 2013 a prozatímní přínosy operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014-2020 pro podnikatele s ohledem na administrativní náročnost v procesu podání žádostí o dotaci a procesu realizace projektů v těchto dvou obdobích.
2. Dotační podpora podnikatelského sektoru je významným prostředkem pro zvýšení konkurenceschopnosti jednotlivých firem. Dotační programy cílí na podporu velkých a zejména pak malých a středních podniků. Tato podpora má zásadní vliv na posílení regionálních ekonomik, stejně jako i na celkovou podporu ekonomiky České republiky.
3. V teoretické části budou poskytnuty základní informace týkající se strukturálních fondů Evropské Unie. Dále budou nadefinovány základní pojmy spojené s problematikou dotací. Následně budou představeny národní strategické referenční rámce a z toho plynoucí návrhy prioritních os pro oba dotační programy.
4. V praktické části budou analyzovány oba dotační programy pomocí komparace základních ukazatelů týkajících se údajů o podpořených projektech, jejich realizaci a údajů o úspěšnosti čerpání dotací z programů. Dále bude provedena analýza administrativní náročnosti přípravy a realizace projektů v rámci obou dotačních programů z pohledu žadatelů. Nakonec budou zhodnocena pozitiva a negativa poskytování dotací.
5. Klíčová slova:
Česká republika, Evropská Unie, dotace, podnikání, konkurenceschopnost
Keywords:
Czech Republic, European Union, subsidies, entrepreneurship, competitiveness

Rozsah práce: min. 45 normostran

Seznam odborné literatury:

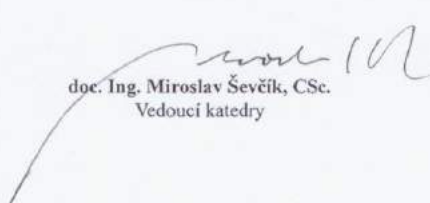
1. BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M.: Strukturální politika Evropská unie., Praha: C. H. Beck, 2009.
2. DÍTĚ, M.: Podnikatelé. Dotaceonline.cz [online]. Dostupné z: <https://www.dotaceonline.cz/podnikatele.html>
3. FELIXOVÁ, K.: Zhodnocení intenzity absorpce podpory podnikání v regionech se soustředěnou podporou státu. E+M Ekonomie a Management, (1), 2012, 17-27.
4. MAREK D., KANTOR T.: Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 2. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2009.
5. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Evropské strukturální a investiční fondy 2014–2020 v kostce. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Národní orgán pro koordinaci, 2015. Dostupné z: http://www.dotaceu.cz/getmedia/be08c4f1-ff33-4eb4-9e8cd0b69ba4555c/ESI_fondy_v_kostce-ISBN-web.pdf?width=0&height=0
6. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR: Operační program Podnikání a inovace. [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2015. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/assets/dokumenty/27518/-61818/639581/priloha001.pdf>
7. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR: Program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020 [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2017. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/-/cz/-podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/oppik-2014-2020/operacni-program-podnikani-a-inovace-pro-konkurenceschopnost/operacni-program-podnikani-a-inovace-pro-konkurenceschopnost-157679/>
8. WOKOUN, R., KOLÁŘÍK, P., & KOLÁŘÍKOVÁ, J.: Evaluation of entrepreneurs with a focus on operational programme enterprise and innovation (opei). Results of a questionnaire survey. Economics & Sociology, 9(4), 2016, 272-288.

Datum zadání bakalářské práce: říjen 2018

Termín odevzdání bakalářské práce: prosinec 2018

Veronika Bullová
Řešitelka

Ing. Milan Bednář
Vedoucí práce

doc. Ing. Miroslav Ševčík, CSc.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Zdeněk Chytil, CSc.
Děkan NF VŠE

Abstrakt

Tato práce se soustředí na analýzu a porovnání přínosů poskytnuté dotační podpory z Operačního programu Podnikání a inovace 2007 – 2013 a aktuálního Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020. Hlavním cílem je ověření hypotézy, že je prospěšnost dotačních podpor pro podnikatele v rámci OPPIK ve srovnání s OPPI nižší. Teoretická část práce představuje komplexní strukturu stěžejních programových dokumentů a vysvětluje jejich provázanost, definuje základní pojmy a zabývá se také negativními vlivy poskytování dotačních podpor. Praktická část práce nejprve porovnává oba operační programy z hlediska poměru mezi počty předložených a schválených žádostí a také celkové úspěšnosti jejich čerpání. Dále obsahuje tři případové studie. První z nich komplexně porovnává oba operační programy. Druhá studie ukazuje případ pokřivení trhu způsobené nevhodně nastavenou dotační podporou, které vedlo ke krachu prosperujícího podniku. Nakonec třetí studie komplexně ukazuje konkrétní příklad procesu od podání žádosti do realizace projektu a možná úskalí, která na žadatele číhají v podobě nejednoznačně nastavených podmínek. Data pro případové studie z velké části poskytla společnost zabývající se dotačním poradenstvím a díky tomu práce umožňuje zcela konkrétní pohled jednak na porovnání obou operačních programů a dále na až nepřiměřenou administrativní zátěž. V neposlední řadě se práce zabývá také tématem možného negativního vlivu v jednotlivých oblastech podpory s ohledem na pokřivení trhů a obsahuje stručné zhodnocení vlivu dotací na hrubý domácí produkt. Práce může dobře posloužit jako názorový materiál pro Ministerstvo průmyslu a obchodu jakožto řídicímu orgánu pro možná zlepšení řízení OPPIK.

klíčová slova: Česká republika, Evropská Unie, dotace, podnikání, konkurenceschopnost, inovace, administrativní zátěž

JEL klasifikace: O30, O32, O38, F62

Abstract

This thesis focuses on the analysis and comparison of the benefits of the provided subsidies from the Operational Program Enterprise and Innovation 2007 - 2013 and the current Operational Program Enterprise and Innovation for Competitiveness 2014-2020. The main objective is to verify the hypothesis that the benefit of subsidies for entrepreneurs is lower in OPEIK than in OPEI. The theoretical part of the thesis presents a complex structure of the core program documents and explains their interconnection, defines the necessary basic concepts and also deals with the negative effects of providing public financial support. The practical part firstly compares both operational programs in terms of the ratio between the number of submitted and approved applications and also the overall success rate based on the proposed applications. It also contains three case studies, the first of them compares similar projects in both operational programs comprehensively. The second study reveals a market distortion caused by improperly set subsidy support, which has led to the collapse of a well working business. Finally, the third study comprehensively demonstrates a specific example of a process from submitting an application to project implementation and accrued problems based on the ambiguously set rules for applicants. Data for case studies was largely provided by a subsidy consulting company, and as a result, the work allowed to provide a very specific view of the comparison of the two operational programs and the disproportionate administrative burdens. Last but not least, the thesis also deals with the topic of possible negative impact in individual areas of support with regard to market distortion and includes a brief assessment of the impact of subsidies on gross domestic product. The work may well serve as a opinion material for the Ministry of Industry and Trade as the Managing Authority for the possible improvement of OPPIK management.

keywords: Czech Republic, European Union, subsidies, entrepreneurship, competitiveness, innovation, administrative burden

JEL classification: O30, O32, O38, F62

Obsah

Úvod	1
1. Teoretická část.....	3
1.1. Politika soudržnosti Evropské unie	3
1.2. Cíle politiky soudržnosti 2007 – 2013	4
1.3. Národní strategický referenční rámec a návrh prioritních os OPPI 2007 – 2013	4
1.3.1. Programy podpory v rámci OPPI	7
1.4. Cíle politiky soudržnosti 2014 - 2020	7
1.5. Dohoda o partnerství 2014 – 2020 a návrh prioritních os OPPIK 2014 - 2020	8
1.5.1. Programy podpory v rámci OPPIK	12
1.6. Změny metodického prostředí v období 2014 – 2020 oproti období 2007 – 2013	13
1.7. Definice základních pojmů.....	14
1.7.1. Veřejná podpora	14
1.7.2. Velikost podniku	15
1.7.3. Podpora de minimis	16
1.8. Pozitiva a negativa poskytování dotačních podpor	16
1.8.1. Ztráta z efektu mrtvé váhy a udržitelnost výsledků	17
2. Praktická část.....	19
2.1. Operační program podnikání a inovace 2007 - 2013	19
2.2. Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020.....	21
2.3. Porovnání OPPI a OPPIK.....	22
2.3.1. Případová studie 1 – komponenty v automobilovém průmyslu	24
2.3.2. Případová studie 2 – příklad tiskárna	29
2.3.3. Příklad projektu podpořeného ve výzvě ICT a sdílené služby	30
2.3.4. Problémy s programem OPPIK.....	35
2.3.5. Administrativní zátěž a OPPIK	36
2.4. Vliv dotací na hospodářskou soutěž dle tematických okruhů	38
2.5. Podíl dotací na tvorbě HDP	40
Závěr.....	42
Seznam zkratk.....	45
Seznam tabulek, grafů a obrázků.....	46
Seznam literatury a zdrojů.....	47
Přílohy	53

Úvod

Problematika poskytování dotací z fondů Evropské unie bezesporu patří mezi hojně diskutovaná témata. Tato práce se zaměřuje na poskytování dotačních podpor v rámci podnikatelského sektoru. Cílem těchto podpor je snaha o zvyšování konkurenceschopnosti zejména malých a středních podniků a tím také pozitivně ovlivňovat ekonomický vývoj jednotlivých regionů. V širší souvislosti je pak cílem dotací zlepšit celkový blahobyt jednotlivých členských států Evropské unie, který je nepochybně mimo jiné spojen s výkonností podnikatelského sektoru. Téma dotačních programů pro podnikatele bylo vybráno proto, že na zasedání vlády, které se konalo přibližně před rokem, byly identifikovány dva operační programy, jejichž stav čerpání je velmi špatný. Jedním z nich je také Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost pro období 2014 – 2020. Tato práce se zaměřuje primárně na analýzu a srovnání dotačních programů Operačního programu Podnikání a inovace v programovacím období 2007 – 2013 a Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost v programovacím období 2014 – 2020, a to jak z pohledu jednotlivých žadatelů o poskytnutí dotace, tak z pohledu makroekonomického.

Hlavním cílem je ověření hypotézy, že je prospěšnost dotačních podpor pro podnikatele v rámci OPPIK ve srovnání s OPPI nižší. Tato práce má za cíl pokusit se identifikovat důvody obecně nižšího zájmu o dotační podpory v novém programovacím období ze strany podnikatelů a zjistit proč předchůdce tohoto OP byl vyčerpán beze zbytku. Dále si práce klade za cíl zhodnotit efektivitu poskytování dotací v podnikatelském sektoru a možné negativní vlivy, jako je například pokřívání trhů.

V teoretické části práce poskytuje zasazení tématu do kontextu politiky soudržnosti Evropské unie, která je jednou z nejstarších politik. Dále ukazuje, jakým vývojem prošly její jednotlivé cíle. Vysvětluje, jak funguje mechanismus pro aplikaci cílů na národní úrovni, kdy představuje strategické dokumenty přijaté Českou republikou. Teoretická část práce dále představuje jednotlivé operační programy a specifikuje programy podpory týkající se podnikání a zavádění inovací. V další části jsou pak definovány základní pojmy jako je veřejná podpora, velikost podniku a podpora de minimis. V závěru teoretická část rozebírá také negativní aspekty poskytování dotačních podpor v podnikatelském prostředí, jako je otázka efektivnosti poskytnutých prostředků, nebo dosahování udržitelných výsledků po získání podpory.

Praktická část práce nejprve nabízí analýzu úspěšnosti a čerpání Operačního programu Podnikání a inovace 2007 – 2013 podle jednotlivých programů podpory a analýzu dosavadní

úspěšnosti a čerpání Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020. Následně jsou oba tyto operační programy porovnány s ohledem na smluvně zajištěné, proplacené a certifikované prostředky. Dále se praktická část zabývá případovými studiemi. První případová studie přímo porovnává oba operační programy z mnoha hledisek, jako je například procento získané dotace pro žadatele ze způsobilých výdajů, statistická úspěšnost schválení projektů, alokace jednotlivých výzev, poměr zažádaných prostředků oproti alokaci výzvy, statistická úspěšnost čerpání, administrativní zátěž a další. Druhá případová studie se zabývá případem zkrachovalé tiskárny v důsledku pokřivení trhů způsobené nerovnou dotační podporou. Třetí případová studie pak ukazuje, jak vysoká je míra byrokratizace celého procesu získání dotačních podpor. Na konec praktické části je zařazeno stručné zhodnocení vlivu dotací na tvorbu hrubého domácího produktu.

1. Teoretická část

V této části práce jsou představeny stěžejní strategické dokumenty, jak v programovacím období 2007 – 2013, tak v programovacím období 2014 – 2020, z hlediska jejich hierarchické struktury, které zastřešuje politika soudržnosti Evropské unie jakožto hlavní ideový základ. Dále jsou definovány nezbytné pojmy jako je pojem podnikatele a jeho velikosti, pojem povolené a nepovolené veřejné podpory a podpory de minimis. V posledním bloku jsou pak rozebrány také negativní aspekty poskytování dotačních podpor se zaměřením na jejich efektivnost a udržitelnost výsledků.

1.1. Politika soudržnosti Evropské unie

Politika soudržnosti¹ Evropské unie (EU) je jednou z jejích nejstarších a nejdůležitějších politik, jejíž význam postupně rostl spolu s tím, jak se EU rozšiřovala o nové členské státy. Postupně vznikla potřeba regionální politiku legislativně zakotvit v rámci primárního práva EU, což se stalo roku 1986 prostřednictvím Jednotného evropského aktu (CDK 2005-2018). Její význam spočívá v investiční i neinvestiční podpoře regionů, které jsou oproti ostatním méně rozvinuté, ať už z důvodu horších demografických, zeměpisných či sociálních podmínek. Sleduje tím zmenšení těchto rozdílů v jednotlivých evropských regionech, potažmo v jednotlivých členských státech. Tato politika je založena na vzájemné solidaritě mezi členskými zeměmi (Evropský hospodářský a sociální výbor 2015). Lze říci, že tvoří základní stavební kámen pro dobré fungování společného trhu a pro konkurenceschopnost celé EU ve světovém měřítku.

Rozvojová podpora je poskytována prostřednictvím fondů, a to zejména Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu soudržnosti (FS) a Evropského sociálního fondu (ESF).² EFRR je soustředěn zejména na podporu produktivních investic převážně pro malé a střední podniky, budování infrastruktur pro základní služby občanům a podnikatelům, investice do výzkumu a vývoje, do zajištění vnitřního potenciálu regionů pro vytváření sítí, spolupráce a výměnu zkušeností a dalších. Cílem ESF je podpořit vysokou úroveň zaměstnanosti a kvalitních zaměstnání, mobilitu pracovních sil, povzbudit k vyšší úrovni vzdělávání a výcviku, podporovat

¹ Označována též jako Politika hospodářské a sociální soudržnosti, nebo též kohézní politika či regionální politika.

² Dalšími fondy jsou Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, který se zaměřuje na podporu konkurenceschopnosti zemědělství a Evropský námořní a rybářský fond, který v České republice podporuje akvakulturu.

rovnost pohlaví, rovné příležitosti a nediskriminaci a podpořit sociální začleňování a boj s chudobou. FS se soustřeďuje na investice do infrastruktury v oblastech životního prostředí, dopravní infrastruktury evropského významu a efektivního využívání energie (Evropská komise 2014, s.7).

V programovém období 2007 – 2013 bylo z těchto fondů vyplaceno celkem 347,410 mld. €, což tvořilo 35,7 % z rozpočtu EU. Pro následující programové období 2014 – 2020 bylo z rozpočtu EU pro všechny členské země vyčleněno 351,85 mld. € (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2018a).

1.2. Cíle politiky soudržnosti 2007 – 2013

V rámci programového období let 2007 – 2013 se Evropská unie při uskutečňování politiky soudržnosti zaměřila na následující tři hlavní cíle:

- Cíl 1 - Konvergence³
- Cíl 2 - Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
- Cíl 3 - Evropská územní spolupráce

První z těchto cílů si kladl za úkol podpořit hospodářský a sociální rozvoj těch regionů, kde byl HDP na obyvatele měřený paritou kupní síly nižší než 75 % průměru HPD Evropské unie. Do plnění tohoto cíle patřily veškeré regiony vyjma hlavního města Prahy. Financování tohoto cíle bylo zajištěno prostředky z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti.

Druhý cíl se zaměřil na podporu regionů. Cíl 2 byl financován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu.

Třetí cíl se zaměřil na přeshraniční spolupráci regionů, které se nacházejí zejména poblíž vnitřních hranic členských zemí. Podpořena byla též meziregionální a nadnárodní spolupráce mezi regiony. Financování tohoto cíle bylo zajištěno Evropským fondem pro regionální rozvoj (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2018b).

1.3. Národní strategický referenční rámec a návrh prioritních os OPPI 2007 – 2013

Česká republika pro toto programové období sestavila nejdříve tzv. Národní rozvojový plán. V tomto plánu reflektuje aktuální nastavení společné evropské politiky soudržnosti, zkušenosti z

³ Konvergence znamená sbližování.

minulých období a aktuální směřování České republiky. Národní rozvojový plán pak spolu s celoevropskou politikou soudržnosti tvoří základ pro zpracování Národního strategického referenčního rámce, který představuje jejich průnik. V tomto dokumentu je obsažen návrh jednotlivých operačních programů, které následně schvaluje Evropská komise.

V tomto období bylo pro Cíl 1 – Konvergence schváleno celkem devět operačních programů. Jedná se např. o Operační program Podnikání a inovace, Životní prostředí, výzkum a vývoj pro inovace, Lidské zdroje a zaměstnanost a další. Pro Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost byly schváleny dva operační programy zaměřené na podporu hlavního města Prahy. Konečně v rámci Cíle 3 – Evropská územní spolupráce bylo stanoveno osm operačních programů. Přehledně jsou operační programy znázorněny níže (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2018c).

Tabulka č. 1 - Operační programy v období 2007 - 2013

	Rozpočet
Cíl 1 – Konvergence	
Tematické operační programy	
• Integrovaný operační program	1620 mil. €
• Operační program Podnikání a inovace	3120 mil. €
• Operační program Životní prostředí	4920 mil. €
• Operační program Doprava	5820 mil. €
• Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1830 mil. €
• Operační program Výzkum a vývoj pro inovace	2070 mil. €
• Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost	1880 mil. €
• Operační program Technická pomoc	230 mil. €
Regionální operační programy	
• Regionální operační program NUTS II Severozápad	762,77 mil. €
• Regionální operační program NUTS II Severovýchod	671,29 mil. €
• Regionální operační program NUTS II Střední Čechy	571,72 mil. €
• Regionální operační program NUTS II Jihozápad	633,65 mil. €
• Regionální operační program NUTS II Jihovýchod	720,36 mil. €
• Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko	734,27 mil. €
• Regionální operační program NUTS II Střední Morava	672,24 mil. €
Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	
• Operační program Praha – Konkurenceschopnost	420 mil. €
• Operační program Praha – Adaptabilita	
Cíl 3 – Evropská územní spolupráce	
• Operační program Mezuregionální spolupráce	321,32 mil. €
• Operační program Nadnárodní spolupráce	37,46 mil. €
• ESPON 2013	42 mil. €
• INTERACT II	-
• Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko	115,51 mil. €
• Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko	219,46 mil. €

• Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko	107,44 mil. €
• Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko	92,74 mil. €

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj 2007, s. 71 – 79, vlastní zpracování

Operační programy obsahují tzv. prioritní osy, které sledují splnění cílů ve shora jmenovaných strategických dokumentech a představují tematické celky programu. Program podnikání a inovace obsahoval sedm prioritních os (Ministerstvo pro místní rozvoj 2007, s. 71):

1. Vznik firem
2. Rozvoj firem
3. Efektivní energie
4. Inovace
5. Prostředí pro podnikání a inovace
6. Služby pro rozvoj podnikání
7. Technická pomoc

Prioritní osa 1 se zaměřila na zvýšení atraktivity vstupu do podnikání pro malé a střední podniky tím, že dojde ke zlepšení přístupnosti finančních prostředků zejména pro začínající podnikatele. Míří také na podporu inovačních firem, které slibují vysoký růstový potenciál, ale nemají dostatek finančních prostředků např. na nákup technického vybavení (Ministerstvo průmyslu a obchodu 2011a, s. 69 – 70).

Prioritní osa 2 podpořila rozvojové podnikatelské záměry, kde podniky brzdí nedostatečná kapitálová vybavenost. Další podporovanou oblastí jsou nové výrobní a také informační a komunikační technologie (tamtéž, s. 73 – 76).

Třetí prioritní osa podporovala snižování energetické náročnosti provozu podniků a naopak také zvyšování účinnosti využití energií např. snižování ztrát tepla za pomoci nového zateplení budovy (tamtéž, s. 79).

Čtvrtá prioritní osa sledovala zlepšení inovací, zavádění nových výrobků a služeb. S tím souvisí dosažení lepší přístupnosti k ochraně práv průmyslového vlastnictví, se kterými byly spojeny vysoké náklady, což tvořilo bariéru pro rozvoj inovací (tamtéž, s. 81 – 84).

Cílem páté prioritní osy bylo pozvednout vzájemnou spolupráci mezi oblastí průmyslu a oblastí výzkumu a vývoje. Zaměřila se také na podporu rozvoje lidských zdrojů v oblasti průmyslu a v neposlední řadě na zlepšení infrastruktury, např. výstavbu nových hal (tamtéž, s. 86 – 92).

Šestá prioritní osa se zaměřila na podporu poradenských služeb jako je mentoring, koučink apod. pro podnikatele a tím zkvalitnit informovanost podnikatelů. Podporovány byly též marketingové služby pro malé a střední podniky, což mělo napomoci zvyšování

konkurenceschopnosti podniků (tamtéž, s. 94 – 96).

Poslední prioritní osa míří na podporu administrace operačního programu. Mezi příjemce patří Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) a agentura CzechInvest (tamtéž, s. 99).

1.3.1. Programy podpory v rámci OPPI

Prioritní osy představují tematické rozdělení pro konkrétní programy podpory, kterých je v současném období celkem patnáct. V rámci těchto podprogramů jsou vyhlašovány jednotlivé výzvy. V každém z těchto podprogramů jsou vyhlašovány konkrétní výzvy k podávání žádostí pro žadatele podpory. Výzva představuje dokument, který obsahuje konkrétní podmínky pro předkladatele, má specifikovanou finanční alokaci a termín uzávěrky pro předkládání žádostí. Celkový rozpočet operačního programu OPPI činí 4 331 mil. € (Agentura pro podnikání a inovace, 2019).

Tabulka č. 2 – Podprogramy v OPPI

Prioritní osa 1	Prioritní osa 2	Prioritní osa 3	Prioritní osa 4
Start	Progres	Eko-energie	Inovace
	Záruka		Potenciál
	Rozvoj		
	ICT a strategické služby		
	ICT v podnicích		
Prioritní osa 5	Prioritní osa 6		
Spolupráce	Poradenství		
Prosperita	Marketing		
Školící střediska			
Nemovitosti			

Zdroj: CzechInvest 2014a, vlastní zpracování

1.4. Cíle politiky soudržnosti 2014 - 2020

V rámci tohoto období prošla regionální politika obsáhlejší reformou. Pro programové období let 2014 – 2020 jsou stanoveny oproti minulému období jen dva hlavní cíle politiky soudržnosti:

- Cíl 1 – Investice pro růst a zaměstnanost
- Cíl 2 – Evropská územní spolupráce

Cíl 1 bude financován prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti. Druhý cíl bude i pro toto období financován Evropským sociálním fondem. V rámci obou cílů budou podporovány všechny regiony. Oproti minulému období je však nová kategorizace regionů. Je zde navíc třetí skupina regionů, které jsou

nazývány přechodovými regiony a jejich HDP se pohybuje mezi 75 % až 90 % průměru EU. Nová kategorizace má napomoci k efektivní alokaci prostředků na základě dosažené rozvinutosti toho kterého regionu (Euroskop 2005-2008b).

Mezi další významnou novinku patří povinnost regionů věnovat většinu prostředků z fondů na výzkum, vývoj a inovace, na informační a komunikační technologie, na zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků a na přechod k nízkouhlíkovému hospodářství. Oproti minulému období došlo také ke dvojnásobení prostředků na podporu malých a středních podniků na 140 mld. € (tamtéž).⁴

V rámci tohoto programového období bylo také znovu zavedeno pravidlo n+3, které má význam pro nejzazší možnost čerpání alokovaných finančních prostředků pro členské státy. Pravidlo odpovídá na otázku, do jaké doby po alokaci prostředků je možné je reálně vyčerpat, tedy do kdy musí dojít k realizaci projektů, aby bylo možné žádat finanční vypořádání. V minulém programovém období platilo pravidlo n+2, tedy že prostředky musely být vyčerpány do dvou let, dnes je to na základě pravidla n+3, tedy do doby tří let (Euroskop 2005-2018c).

1.5. Dohoda o partnerství 2014 – 2020 a návrh prioritních os OPPIK 2014 - 2020

Základní charakteristikou politiky soudržnosti tohoto období je její úzké sepětí se strategií Evropa 2020⁵ a s tím související snaha o maximální možnou míru naplnění této zastřešující strategie. Národní cíle byly v tomto období definovány Společným strategickým rámcem.⁶ Průnikem strategie Evropa 2020 a Společného strategického rámce je právě Dohoda o partnerství.

Dohoda o partnerství obsahuje analýzu socioekonomické situace České republiky, určení aktuálních rozvojových potřeb a vyhodnocení možného potenciálu. Představuje obecný rámec, ze kterého musí vycházet jednotlivé programové dokumenty. Vyjadřuje základní charakteristiky

⁴ Srov. EVROPSKÁ KOMISE. Větší růst a více pracovních míst díky novému zaměření politiky soudržnosti EU: reforma v 10 bodech. Ec.europa.eu [online]. 19/11/2013 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/newsroom/news/2013/11/refocusing-eu-cohesion-policy-for-maximum-impact-on-growth-and-jobs-the-reform-in-10-points

⁵ Strategie Evropa 2020, neboli Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a vyjadřuje snahu o dosažení udržitelného hospodářského růstu s podporou sociálního a územního začleňování (Vláda ČR 2009-2018).

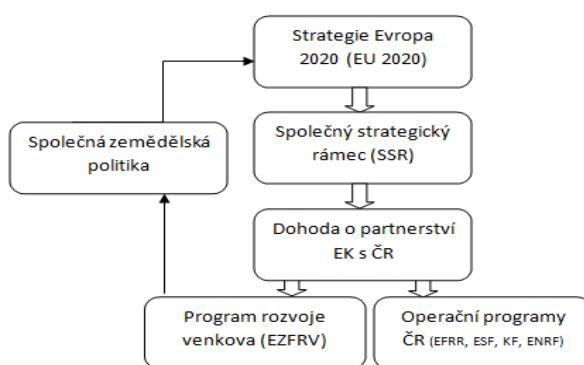
⁶ Oproti minulému období došlo k terminologické změně a název Národní strategický referenční rámec byl nahrazen názvem Společný strategický rámec.

české ekonomiky (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2018d). Dohoda uvádí, že “Česká ekonomika se v současnosti nachází na prahu přechodu ke konkurenceschopnosti založené na inovacích...V inovacích nových pro trh, a to zejména inovacích vyšších řádů, které jsou v jádru technologicky založené konkurenční výhody, místní podnikový sektor dosud silně zaostává” (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2014, s. 37). Dále uvádí, že aby bylo možné tento přechod uskutečnit, je zapotřebí podpořit podnikatelský sektor tím, že se v tomto období zaměříme na zlepšení podnikatelského prostředí, což zahrnuje mimo jiné také zefektivnění “výkonu činnosti správy v oblasti rozvoje podnikání” (tamtéž, s. 38).

Dohoda také identifikuje aktuální problémy české ekonomiky. Jako významný problém uvádí, že na světovém trhu je jen velmi malý počet domácích podniků, které by měly významné postavení. Dalším problémem je také nedostupnost získání úvěru do začátků v podnikání a s tím související neochota lidí převzít podnikatelské riziko. Příznivému podnikatelskému prostředí nepomáhají ani složitá pravidla pro získání potřebných povolení pro podnikání. Neméně podstatný problém dohoda spatřuje v příliš velké energetické náročnosti průmyslové výroby, kde se dokonce Česká republika nachází o 25 % nad průměrem EU (tamtéž, s. 40 – 42). Na základě takto vydefinovaných stěžejních problémů je ale možné uvědomit si, kde je potřeba cílit podporu a jakého tím chce Česká republika dosáhnout zlepšení. Toto tvoří základ pro přípravu jednotlivých operačních programů a určení jejich zaměření, resp. zaměření podpory.

Vztahy mezi shora uvedenými strategickými dokumenty, vyjadřuje přehledně následující schéma:

Obrázek 1 - Vztah strategických dokumentů

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, s. 2, vlastní zpracování

Dohoda o partnerství dále stanovuje jednotlivé národní rozvojové priority pro období 2014 – 2020, které jsou nadřazeny jednotlivým operačním programům. Tyto národní rozvojové priority tvoří základ pro nastavení programovacího období.

Národními rozvojovými prioritami jsou (tamtéž, s. 8-9):

- Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky
- Rozvoj páteří infrastruktury
- Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy
- Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví
- Integrovaný rozvoj území

K jednotlivým národním rozvojovým prioritám jsou pak přiřazeny dílčí tematické okruhy ze kterých následně vychází nastavení operačních programů. To vše za respektování strategie Evropa 2020. Tematické okruhy dotačních programů určených primárně pro podnikatele lze rozdělit na následující (tamtéž, s. 8 – 97):

- Efektivní trh práce
- Funkční výzkumný a inovační systém
- Konkurenceschopné podniky
- Mobilita, dostupnost, sítě a energie
- Efektivní správa a instituce
- Boj s chudobou, inkluze a zdraví
- Životní prostředí
- Integrovaný rozvoj území

Stanovené národní rozvojové priority pro období 2014 – 2020 a jejich tematické okruhy určují konkrétnější rámec pro nastavení jednotlivých operačních programů.

Předjednaná alokace pro ČR činí 20,5 mld. € (cca. 2/3 alokace ve srovnání s předchozím rozpočtovým obdobím 2007 – 2013). V tomto období bylo pro Cíl 1 – Investice pro růst a zaměstnanost schváleno celkem osm operačních programů, mezi které patří např. operační program výzkum, vývoj a vzdělávání, dále zaměstnanost, doprava, životní prostředí a další. Pro Cíl 2 – Evropská územní spolupráce bylo stanoveno deset operačních programů (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR 2015a). Schválené operační programy přehledně zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 3 - Operační programy v období 2014 – 2020

	Rozpočet
Cíl 1 – Investice pro růst a zaměstnanost	
• Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	4 331 mil. €
• Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání	2 779 mil. €
• Operační program Zaměstnanost	2 145 mil. €
• Operační program Doprava	4 695 mil. €
• Operační program Životní prostředí	2 636 mil. €

• Integrovaný regionální operační program	4 629 mil. €
• Operační program Praha – pól růstu ČR	201 mil. €
• Operační program Technická pomoc	223 mil. €
Cíl 2 – Evropská územní spolupráce	
• Operační program Česká republika – Polská republika	226 mil. €
• Operační program Česká republika – Slovenská republika	90 mil. €
• Operační program Česká republika – Rakouská republika	97 mil. €
• Operační program Česká republika – Svobodný stát Bavorsko	103 mil. €
• Operační program Česká republika – Svobodný stát Sasko	158 mil. €
• Operační program „CentralEurope 2020“	299 mil. €
• Operační program „Danube“ (Dunaj 2014 – 2020)	-
• Operační program Meziregionální spolupráce INTERREG C	337 mil. €
• Operační program ESPON	-
• Operační program INTERACT	-

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR 2015, vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že oproti období 2007 – 2013 obsahuje období 2014 – 2020 nižší počet operačních programů. Operační programy se v tomto období soustředí na podporu odvětví a sektorů, kde dochází k selhání trhu. Zásadní změnou je též poskytování nižšího procenta dotace na celkové způsobilé výdaje⁷ (výchozí hodnotou jsou 25 % pro velké podniky, 35 % pro střední podniky a 45 % pro malé podniky).

Další změna se týká obcí, které již nebudou mít dodatečné kofinancování z národních zdrojů a maximální míra dotace EU bude činit 85 %. Nové období se zaměřuje také na vyšší využití návratných finančních nástrojů (cca 10 % prostředků). Také již nebudou podporovány projekty s menší přidanou hodnotou, jako je například podpora budování ubytovacích kapacit či akvaparků (s výjimkou strukturálně postižených regionů) (tamtéž). Z toho vyplývá vyšší šance na dotaci u projektů s vyšší přidanou hodnotou.

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost obsahuje oproti minulému období pouze 5 prioritních os (tamtéž):

1. Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace
2. Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků
3. Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury
4. Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a ICT
5. Technická pomoc

První prioritní osa se zaměřuje na nárůst výdajů soukromého sektoru na výzkumné a inovační činnosti. V oblasti podpory do rozvoje infrastruktury pro výzkum a vývoj bude oproti

⁷ Výdaj, který lze uznat dle podmínek výzvy k podávání žádostí.

minulému období poskytnuto prostředků méně, což souvisí se snahou lépe využívat již vybudovanou infrastrukturu. Novou podporovanou oblastí se stává aplikovaný průmyslový výzkum (tamtéž, s. 55 – 71).

Druhá prioritní osa se opět snaží o podporu zakládání nových podniků. Míří ale také na zvýšení internacionalizace podniků a vzdělávání pracovníků (tamtéž, s. 72 – 92).

Třetí prioritní osa si klade za cíl přechod na nízkouhlíkové hospodářství ve veškerých odvětvích. Podporuje výrobu, distribuci a efektivní využívání energie pocházející z obnovitelných zdrojů (tamtéž, s. 93 – 130).

Čtvrtá prioritní osa se snaží o zlepšení vysokorychlostního připojení k internetu a o podporu poptávky po informačních a komunikačních technologiích (tamtéž, s. 131 – 143).

Pátá prioritní osa poskytuje zdroje pro administraci operačního programu (tamtéž, s. 144).

1.5.1. Programy podpory v rámci OPPIK

V současném období je celkem jedenadvacet podprogramů podpory tematicky rozdělených do prioritních os. V každém z těchto podprogramů jsou vyhlašovány výzvy, do kterých mohou žadatelé podávat žádosti o podporu.

Celkový rozpočet operačního programu OPPIK činí 4 316 mil. €, které budou poskytnuty z ERDF. Obrázek níže popisuje rozdělení prioritních os (vyjma páté prioritní osy) na podprogramy a udává podíl na alokaci z celkového rozpočtu.

Tabulka č. 4 – Programy podpory v OPPIK

Prioritní osa 1	Prioritní osa 2	Prioritní osa 3	Prioritní osa 4
alokace 31 %	alokace 20,7 %	alokace 28,2 %	alokace 17,2 %
Inovace	Technologie	OZE	Vysokorychlostní internet
Potenciál	Progres	Úspory energie	ICT a sdílené služby
Pre-commercial public procurement	Poradenství 1 (pro začínající podniky)	Smart grids I. (Distribuční sítě)	
Proof-of-concept	Rizikový kapitál	Nízkouhlíkové technologie	
Aplikovaný výzkum (TIP2)	Poradenství 2	Úspory energie v SZT	
Partnerství znalostního transferu	Marketing	Smart grids II. (Přenosové sítě)	
Spolupráce	Nemovitosti		
Služby infrastruktury	Školící střediska		
Inovační vouchery			

Zdroj: Agentura pro podnikání a inovace 2018a, vlastní zpracování

1.6. Změny metodického prostředí v období 2014 – 2020 oproti období 2007 – 2013

Na základě zkušeností z programového období 2007 – 2013 připravilo MMR novou koncepci jednotného metodického prostředí. Zareagovalo tak na zásadní nedostatky, které omezovaly efektivní čerpání z fondů EU. Mezi tyto nedostatky se řadí např. problém nejednotného způsobu poskytování dotací v důsledku složitě nastavené implementační struktury, dále nejednotné administrativní postupy, nedůvodné rozdíly v poskytování dotací a také vysoká frekvence změn vydávaných metodik, které zbytečně zvyšovaly administrativní zatížení (Ministerstvo pro místní rozvoj 2013, s. 8).

Tato nová koncepce se snaží o řešení všech těchto problémů a tím o nastavení přehledných a jednotných pravidel tak, aby byla zajištěna efektivnost při čerpání prostředků a menší míra administrativního zatížení pro žadatele.

Mezi její cíle pro dosažení funkčního jednotného metodického prostředí patří v první řadě jasně vymezená implementační struktura, tedy jednoznačně určené kompetence a vztahy podřízenosti a nadřízenosti centrálních institucí při nastavování jednotného metodického prostředí. S tím souvisí také vymahatelnost povinností poskytovatele dotace a závaznost metodického prostředí pro zúčastněné instituce. Nezbytné bylo též zavést jednotnou terminologii a jednotný přístup k tvorbě metodických dokumentů. Novým požadavkem ze strany EU pro toto období bylo také zavést elektronický informační systém, který měl celý proces podávání žádostí a následných postupů administrativně zjednodušit.⁸ Dalším předpokladem se stalo také uveřejňování otevřených a plánovaných výzev na jednom místě a také nastavení jednotlivých procesů od podání žádosti až po schválení tak, aby procesy na sebe navazovaly a měly jednoznačně stanovené lhůty těchto jednotlivých procesů. V této souvislosti se mířilo také na transparentnost hodnocení žádostí a jejich menší formalizmus. Věnovaná pozornost byla též systému konzultace a práce MMR s žadateli a příjemci a umožnění výměny zkušeností mezi příjemci dotace (tamtéž).

Mezi další cíle, ke kterým se MMR v souvislosti s tímto základním metodickým dokumentem zavázalo, patří nové nastavení pravidel výběru projektů a jeho hodnocení, kdy má být dán větší důraz na dvoukolové hodnocení, aby bylo možné ušetřit náklady žadatelů na zpracování žádostí a byla dána možnost dopracovat velké a komplexnější projekty ve druhé fázi hodnocení a také větší důraz na proces negociace tam, kde je to možné. Mají být také nastaveny

⁸ Nový informační systém se jmenuje MS 2014+ a funguje od roku 2015.

jednotné a maximální lhůty trvání procesu hodnocení a výběru projektů napříč programy (tamtéž).

Ve fázi realizace projektu, žádosti o platbu a proplácení a fázi kontrol je kladen důraz na e-komunikaci prostřednictvím MS 2014+. Nově je umožněno elektronické předávání zpráv ze strany příjemce s využitím elektronického podpisu a elektronického oběhu dokumentů. Informační systém MS 2014+ má také poskytnout zpracované vzorové dokumenty pro využití v oblasti veřejného zadávání. Má dojít ke zkrácení lhůt pro převod prostředků mezi poskytovatelem dotace a příjemcem a zavedení centrálního plánování finančních kontrol tak, aby byly minimalizovány duplicity (tamtéž).

Konečně v poslední fázi týkající se informování žadatele o výsledku hodnocení musí MMR využívat e-komunikaci prostřednictvím MS 2014+ a informovat žadatele o stavu vyřízení jeho žádosti o podporu a celkovém průběhu schvalovacího procesu. Po provedení každé fáze procesu schvalování projektů musí být žadatel vyrozuměn o výsledku dané fáze. Pokud by žadatel byl neúspěšný, má MMR povinnost zaslat oznámení prostřednictvím MS2014+ do 10 pracovních dní od ukončení dané fáze hodnocení, kde musí být podrobně sděleno, jaký je výsledek dané fáze hodnocení, jaké jsou důvody pro vyřazení žádosti a také detailní výsledky hodnocení a výběru projektu a poskytnout informace o možných opravných prostředcích (tamtéž).

1.7. Definice základních pojmů

1.7.1. Veřejná podpora

Tento pojem je definován především proto, aby vymezil hranici mezi přínosnou a škodlivou podporou různorodých aktivit z veřejných zdrojů. Tato hranice samozřejmě podléhá politickému pohledu na tuto problematiku, kdy strany více napravo považují program podpory různých odvětví za škodlivější, než strany levicové.

Veřejnou podporou se podle Smlouvy o fungování Evropské Unie (SFEU) rozumí každá podpora poskytnutá v jakékoli formě ze státních prostředků, která by výrazně narušovala hospodářskou soutěž tím, že by došlo k bezdůvodnému zvýhodňování určitých podniků či odvětví výroby takovým způsobem, že by toto zvýhodnění bylo způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy (čl. 107 odst. 1 SFEU). Taková podpora je neslučitelná se společným trhem a je tedy zakázaná.

Čl. 107 SFEU dále stanovuje podpory, které jsou povolené a které mohou být Evropskou Komisí povolené. Mezi povolené podpory patří nediskriminační podpory pro spotřebitele v

sociální oblasti a také podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními katastrofami. Podpory, které mohou být povolené, jsou podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností, podpory, které mají napomoci uskutečnění významného projektu společného evropského zájmu, či usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností a také podpory na pomoc kultuře a další (čl. 107 SFEU odst. 1,2). Všechny tyto podpory jsou považovány za slučitelné s vnitřním trhem a mohou být povoleny na základě blokových výjimek či na základě individuálního rozhodnutí Evropské komise (Agentura pro podnikání a inovace 2018b).

Obecně lze říci, že výjimky jsou udělovány pro oblast školení, rekvalifikace a zaměstnanosti, na podporu malých a středních podnikatelů, podpory regionálního rozvoje. Blokové výjimky jsou udělovány např. pro oblast výzkumu a vývoje. Výjimku tvoří též podpory de minimis, neboť svým rozsahem nenaplnují kritérium závažného narušování hospodářské soutěže a nejsou tak považovány za veřejnou podporu.

Povolená podpora má pozitivní přínos pro rozvoj regionů, přispívá k rozvoji malého a středního podnikání, umožňuje zavádění nových technologií, má pozitivní dopad na výzkumné aktivity apod.

1.7.2. Velikost podniku

Jednou z oblastí priorit podpory je snaha o zvýhodnění malých a středních podniků. Stanovení velikosti podniku je komplikovaná problematika v případě složitých vlastnických struktur a měnících se majetkových propojení. Jsou určeny dílčí charakteristiky, které pokud jsou kumulativně naplněny, spadá daný podnik pod definici malého či středního podniku. Pokud se podnik těmito podmínkám vymyká, jedná se o velký podnik.

O malý podnik se bude jednat, pokud hranice obrátu nepřevyšuje 10 mil. € nebo hranice aktiv nepřevyšuje 5 mil. €. Druhou podmínkou je, že podnik zaměstnává méně než 50 zaměstnanců v přepočtu na plný pracovní úvazek. Třetí podmínka stanovuje nezávislost podniku, tedy že 25% nebo více kapitálu nebo hlasovacích práv nesmí vlastnit jeden podnik nebo více podniků, které nesplňují kritéria malého a středního podniku (Evropská unie 2014).

Definice středního podniku říká, že u takového podniku nesmí hranice obrátu převýšit 50 mil. € nebo hranice aktiv nesmí převýšit 43 mil. €. Druhým definičním znakem středního podniku je, že podnik zaměstnává méně než 250 zaměstnanců v přepočtu na plný pracovní úvazek. Poslední podmínka je stejná jako u malého podniku a je tak nutno též splnit nezávislost podniku, tedy že 25% nebo více kapitálu nebo hlasovacích práv nesmí vlastnit jeden podnik nebo

více podniků, které nesplňují kritéria malého a středního podniku (tamtéž).

Posuzovány jsou ale také další zásadní faktory, jako například vazby na jiné podniky či změny statutu ve sledovaném období.

1.7.3. Podpora de minimis

Podpora „de minimis“ se s nadsázkou dá definovat jako podpora ještě přiměřená. De minimis je taková podpora jednomu podniku, jejíž celková výše, kterou členský stát poskytne jednomu podniku, nesmí za libovolná tři po sobě jdoucí jednoletá účetní období překročit 200 000 € (Agentura pro podnikání a inovace 2018b).

„Jeden podnik“ zahrnuje veškeré subjekty, které mezi sebou mají alespoň jeden z následujících vztahů (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Ministerstvo zemědělství ČR 2014, s.3):

- „Jeden subjekt vlastní více než 50 % hlasovacích práv, která náležejí akcionářům nebo společníkům, v jiném subjektu.
- Jeden subjekt má právo jmenovat nebo odvolat více než 50 % členů správního, řídicího nebo dozorčího orgánu jiného subjektu.
- Jeden subjekt má právo uplatňovat více než 50 % vliv v jiném subjektu podle smlouvy uzavřené s daným subjektem nebo dle ustanovení v zakladatelské smlouvě nebo ve stanovách tohoto subjektu.
- Jeden subjekt, který je akcionářem nebo společníkem jiného subjektu, ovládá sám, v souladu s dohodou uzavřenou s jinými akcionáři nebo společníky daného subjektu, více než 50 % hlasovacích práv, náležejících akcionářům nebo společníkům, v daném subjektu.“

1.8. Pozitiva a negativa poskytování dotačních podpor

Dotační podpora poskytována z programů OPPI a OPPIK míří zejména na podporu malých a středních podnikatelů. Jejich podpora je jistě důležitým aspektem pro zvyšování ekonomického růstu a blahobytu země. Z hlediska vývoje inovací zaujímají malé a střední podniky významné postavení (Wokoun 2016, s. 273).

Ačkoliv by se zdálo, že v oboru inovací budou velké firmy hlavními tahouny, neboť disponují často mnohaletými zkušenostmi, mají více zdrojů, více možností pro vývoj inovací, není tomu tak. Naopak s radikálními inovacemi přicházejí malé a střední podniky (Burns, P. 2016, s. 494). Nevýhodou velkých firem je ta skutečnost, že pokud mají tyto firmy nabídku, již

odpovídá poptávka širokého počtu spotřebitelů, není dost dobře možné, aby takové firmy pouštěly do významně, razantně inovovaných produktů, neboť spotřebitelé jsou zvyklí na jistý standard. Velké firmy jsou tak vedeny k opatrnosti při zavádění inovací a zavádějí inovace po jednotlivých krocích. Oproti tomu malé firmy, které byť nedisponují takovými prostředky pro vývoj nových produktů, jsou nuceni díky konkurenci velkých firem být odvážnější a díky tomu uplatnit svou kreativitu. Díky mezerám na trhu, kde zatím není nabízen takto významně inovovaný produkt nebo služba, jsou potenciálně malé a střední podniky schopné takové produkty nebo služby uvádět na trh dalece rychleji než velké firmy (Wokoun 2016, s. 273).

Nicméně je namístě ptát se, zda podpora poskytována formou dotací pro podnikatele není spíše kontraproduktivní a škodlivá. Proto se v další části bude práce zabývat také negativními aspekty poskytování dotačních podpor se zaměřením na dotační programy na podporu podnikání a inovací.

1.8.1. Ztráta z efektu mrtvé váhy a udržitelnost výsledků

Poskytování dotačních podpor malým a středním podnikům s sebou nevyhnutelně přináší tzv. „ztrátu z efektu mrtvé váhy“. Míra této ztráty odpovídá na otázku, nakolik je poskytnutí dotace k realizaci konkrétního projektu efektivní. Řada projektů by totiž byla realizována i bez jakékoliv finanční podpory prostřednictvím dotace. V takovém případě pak dochází k neúčinné alokaci dotačních prostředků, neboť díky nim není vytvářena přidaná hodnota. Tyto podniky by konkrétní projekty realizovaly v plném nebo částečném rozsahu bez jakékoliv finanční pomoci. Dalším z příkladů takové ztráty může být „situace, kdy příjemce získá více než jeden grant EU v rozmezí jen několika málo let a výběrová komise k této skutečnosti nepřihlédne.“ Nedostačujícím způsobem se pak ze strany řídicích orgánů zkoumá možnost financování projektu za pomoci vlastních zdrojů, což také přispívá ke zvýšení této „ztráty z efektu mrtvé váhy“. Vynakládání podpor se v takových případech mívá účinkem a dochází tak k plýtvání zdrojů, které by mohly být lépe využity jinde (Evropský účetní dvůr 2018, s. 6-7, 34).

Dalším důležitým aspektem, kterým je třeba se zabývat v souvislosti s tím, zda je podpora podnikům ve formě dotací dostatečně efektivní, je odpověď na to, zda poskytnuté dotace mají reálně dlouhodobý efekt přínosu pro konkrétní podniky. Je potřeba podporovat takové projekty, které budou i po vyčerpání poskytnutých prostředků dostatečně životaschopné v dlouhodobém časovém horizontu. Zde se v rozpočtovém období 2007 - 2013 projevovala nedostatečnost posuzování potenciální dlouhodobosti projektů ze strany orgánů poskytujících dotace. Tyto orgány se zaměřovaly pouze na udržitelnost projektu v časovém rámci od jeho schválení do jeho

realizace. Na otázku potenciálu projektu dosahovat kýžených výsledků v delším časovém rámci se při hodnocení způsobilosti projektu už nezaměřovaly. Vyhodnocení dlouhodobého potenciálu je však nezbytné z hlediska dlouhodobé konkurenceschopnosti malých a středních podniků (Evropský účetní dvůr 2018, s. 20).

Z auditu Účetního dvora EU vyplývá, že celkem jedna pětina dokončených projektů nevykazovala udržitelnost výsledků z dlouhodobého hlediska.⁹ Jak již bylo zmíněno, za tento výsledek mohou orgány, které mají řízení dotací z fondů EU na starosti. Způsobeno to bylo jednak nastavením operačních programů samotných, které aspekt dlouhodobé udržitelnosti dostatečně neakcentovaly, nebo i skutečnost, že samotná výběrová řízení toto kritérium také nezohledňovala (tamtéž, s. 7 – 8).

Výše uvedené nedostatky v udržitelnosti projektů vedly v novém programovacím období paradoxně naopak k návrhu podmínek výzev pro podávání žádostí tak, že sice zohledňovaly podstatně více důraz na udržitelnost projektů (prodloužení doby udržitelnosti u řady projektů ze 3 na 5 let), ale byly nastaveny někdy tak nerealisticky, že o tyto výzvy v kombinaci s nižším procentuálním příspěvkem nebyl v prvních letech ze strany podnikatelů zájem. To se projevuje v tristní míře čerpání dotačních prostředků z OPPIK, která byla na začátku roku 2017 (přibližně v polovině rozpočtového období) stále na úrovni přibližně 7 % z celkové alokace (Dítě, M. 2018).

⁹ Interpretovány jsou výsledky auditu Účetního dvora EU, který hodnotil 41 vybraných projektů mezi lety 2000 až 2013 (tamtéž, s. 7).

2. Praktická část

Praktická část se nejdříve zaměřuje na zhodnocení statistik týkajících se úspěšnosti a vývoje čerpání dotačních prostředků podle jednotlivých programů podpory v rámci Operačního programu Podnikání a inovace 2007 – 2013 a taktéž vyhodnocení statistik úspěšnosti a dosavadního vývoje čerpání dotací dle programů podpory v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020. Následně jsou oba tyto programy porovnány vedle sebe z hlediska dosaženého poměru mezi předloženými a schválenými žádostmi o dotace. Dále je podrobněji porovnáván stav čerpání obou operačních programů. Porovnáván je stav OPPI v pátém roce s programem OPPIK, kde je hodnocen stav ke konci čtvrtého a taktéž pátého roku fungování operačního programu a to z hlediska smluvně zajištěných dotačních prostředků z celkové alokace prostředků poskytovaných ze strukturálních fondů, dále prostředků, které byly žadatelům proplaceny a nakonec z hlediska certifikovaných prostředků předložených Evropské Komisi.

Ve svém dalším oddíle obsahuje praktická část celkem tři případové studie. První případová studie, týkající se projektu z oblasti automobilového průmyslu, komplexně analyzuje obě programovací období z mnoha hledisek. Jedná se o naprosto unikátní studii, neboť data, která laskavě poskytla společnost GRANT ADVISOR, spol. s r.o., nejsou doposud takto komplexně vyhodnocena. Druhý příklad se týká známého případu Východočeské tiskárny, na kterém je ukázáno, jak fatální důsledek může mít pokřivení trhu za pomoci dotací na doposud prosperující podnik. Poslední případová studie rozebírá způsob, jakým řídicí orgán administroval konkrétní projekt.

Dále práce řeší problémy, které vedly k pozastavení celého OPPIK a v neposlední řadě shrnuje také otázku administrativní zátěže spojené s novým informačním systémem MS2014+ a administrací programu ze strany řídicího orgánu obecně.

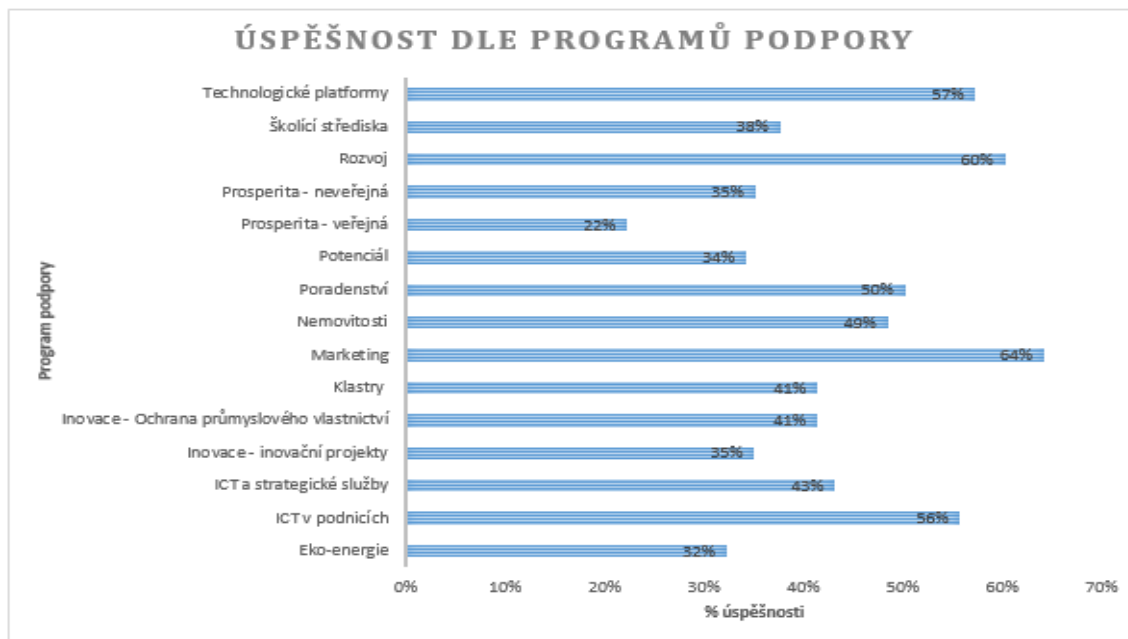
V poslední části je řešena otázka vlivu dotací na hospodářskou soutěž podle jednotlivých tematických okruhů národních rozvojových priorit 2014 – 2020 a její možné pokřivení. Konec praktické části je pak v krátkosti věnován také zhodnocení vlivu dotací na tvorbu hrubého národního produktu.

2.1. Operační program podnikání a inovace 2007 - 2013

Následující statistika ukazuje úspěšnost OPPIK podle jednotlivých programů podpory. Celková alokace programu byla využita z 96 %. Statistika úspěšnosti a čerpání je vypracována

na základě dostupných dat agentury Czechinvest, která jsou součástí Přílohy této práce.

Graf č. 1 – Statistika úspěšnosti a čerpání OPPI 2007 - 2013

Zdroj: CzechInvest 2014b, vlastní zpracování

Jednoznačný úspěch OPPI se odráží ve velkém zájmu, který podnikatelé projevovali o jednotlivé programy podpor (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR 2018a, s. 137 – 142). To představuje základní podmínku pro to, aby programy podpor dávaly smysl a bylo dosaženo zamýšleného účelu. Lze říci, že v tomto smyslu byly jednotlivé programy nastaveny vcelku optimálním způsobem a pro podnikatele byly dostatečně atraktivní. O tom vypovídá i fakt, že zájem o dotace v tomto programu dokonce více než trojnásobně převýšil jeho alokaci (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR 2018, s. 6).

Napříč cíli vymezených v prioritních osách lze obecně vysledovat úspěch v jejich naplňování. V rámci první prioritní osy došlo k podpoře podnikatelů v začátcích podnikání, kterým tak byl skutečně usnadněn vstup na trh. Ve druhé prioritní ose se podařilo prostřednictvím pořízení nových technologií a zlepšení ICT infrastruktury posílit oblast ICT. Cíl třetí prioritní osy, tedy snížení energetické náročnosti v průmyslové oblasti, se podařilo úspěšně podpořit a napomoci tak k “zelenějšímu” fungování průmyslu v České republice. Úspěch měly též cíle vymezené ve čtvrté prioritní ose, kdy se podařilo v zamýšleném rozsahu podpořit výzkumná a inovační centra a realizaci inovačních aktivit malých a středních podniků. Inovace tvoří významný předpoklad pro rozvoj jednotlivých odvětví a celkově pro posílení celé ekonomiky ČR. Též v rámci páté prioritní osy se podařilo v souladu s jejím cílem posílit vzájemnou spolupráci mezi podniky a vědeckovýzkumnými institucemi, což přispělo k

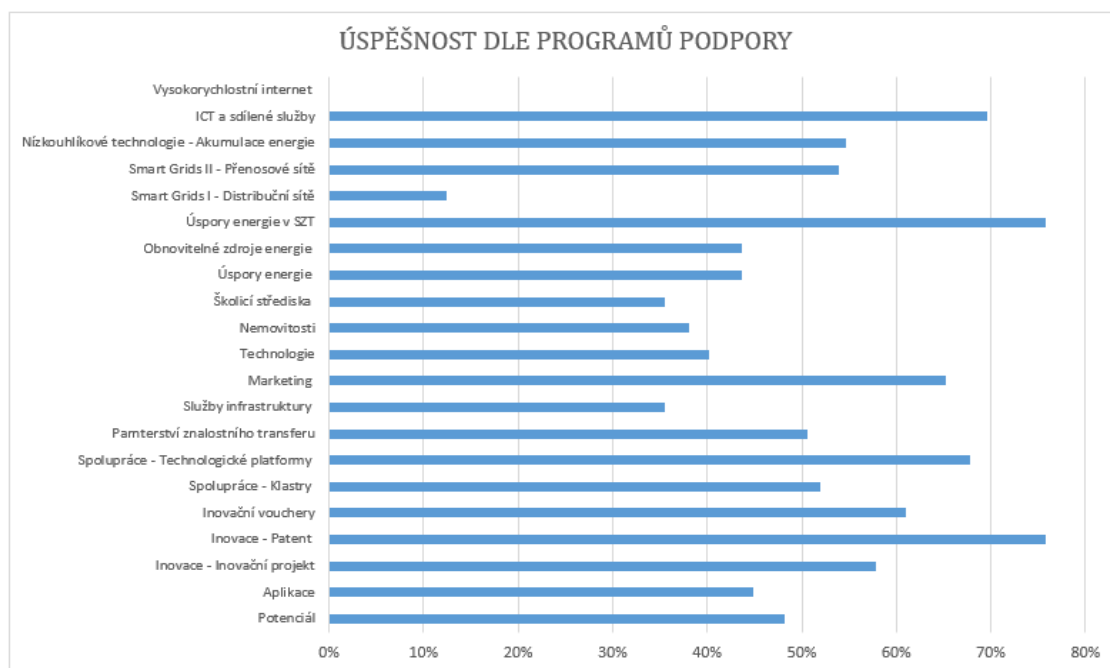
efektivnějšímu sdílení postupů a obecně informací, díky kterým se posiluje konkurenceschopnost podniků. Cíle šesté prioritní osy se podařilo naplnit jen částečně, neboť poradenské služby pro podnikatele zůstaly na přibližně stejné úrovni jako před poskytnutím podpor. Rovněž marketingová připravenost podniků měla spíše krátkodobý efekt podpory, neboť díky podpoře sice podniky dostaly možnost účastnit se různých akcí na veletrzích, ale tyto mají jednorázový charakter (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR 2018, s. 34-39).

Co se týče zhodnocení srozumitelnosti metodiky pro žadatele a podpory ze strany poskytovatele dotace, pak metodiky z uvedených závěrečných zpráv OPPI nebyly stěžejním klíčovým problémem čerpání ze strany žadatelů, i když volání po snížení komplikovanosti přípravy a realizace projektů je všudypřítomné. Podávání žádostí prostřednictvím dřívějšího informačního systému eAccount bylo zhodnoceno jako uživatelsky přívětivé, pouze s upozorněním na drobné nedostatky. Administrativní náročnost přípravy žádosti a jejího podání byla zhodnocena jako vyšší než nezbytně nutná (Ministerstvo průmyslu a obchodu 2009).

2.2. Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020

Následující statistika zahrnuje vyhodnocení poměru mezi počty podaných žádostí a počty schválených žádostí. Do statistik jsou zahrnuty pouze vyhodnocené výzvy a výzvy s ukončeným výběrem projektů, a výzvy, které lze na základě dostupných dat vyhodnotit.

Graf č. 2 – Statistika úspěšnosti a dosavadní čerpání OPPIK 2014 - 2020

Zdroj: Agentura pro podnikání a inovace 2018c, vlastní zpracování

V rámci první prioritní osy jsou nejvíce úspěšné žádosti podané v programech podpory Inovace a Spolupráce. Ve druhé prioritní ose jsou nejúspěšnější žádosti do programu podpory Marketing. Ve třetí prioritní ose, která cílí na ekologicky šetrnější nakládání se zdroji, je pak velmi úspěšný program podpory týkající se úspory energie.

2.3. Porovnání OPPI a OPPIK

V této části se práce zabývá přímým srovnáním obou operačních programů. Následující tabulka zachycuje poměr předložených a schválených žádostí o dotaci, přičemž důraz je dán na podprogramy, které se v obou operačních programech shodují.

Tabulka č. 5 – Porovnání předložených a schválených žádostí v OPPI a OPPIK

OPPI	Poměr předložené / schválené	OPPIK	Poměr předložené / schválené
Eko-energie	32 %	Úspory energie	44 %
		Obnovitelné zdroje energie	44 %
		Úspory energie v SZT	76 %
		Smart Grids I - Distribuční sítě	13 %
		Smart Grids II - Přenosové sítě	54 %
		Nízkouhlíkové technologie - Akumulace energie	55 %
ICT v podnicích	56 %		
ICT a strategické služby	43 %	ICT a sdílené služby	70 %
		Vysokorychlostní internet	0 %
Inovace - Inovační projekty	35 %	Inovace - Inovační projekt	58 %
Inovace - Ochrana průmyslového vlastnictví	41 %	Inovace - Patent	76 %
		Inovační vouchery	61 %
Klastry	41 %	Spolupráce - Klastry	52 %
Technologické platformy	57 %	Spolupráce - Technologické platformy	68 %
		Partnerství znalostního transferu	51 %
Marketing	64 %	Marketing	65 %
Nemovitosti	49 %	Nemovitosti	38 %
Poradenství	50 %		
Potenciál	34 %	Potenciál	48 %
		Aplikace	45 %
Prosperita - veřejná	22 %	Služby infrastruktury	35 %
Prosperita - neveřejná	35 %		
Rozvoj	60 %	Technologie	40 %
Školící střediska	38 %	Školící střediska	35 %
Celkem	44 %	Celkem	45 %

Zdroj: Agentura pro podnikání a inovace 2018c, vlastní zpracování

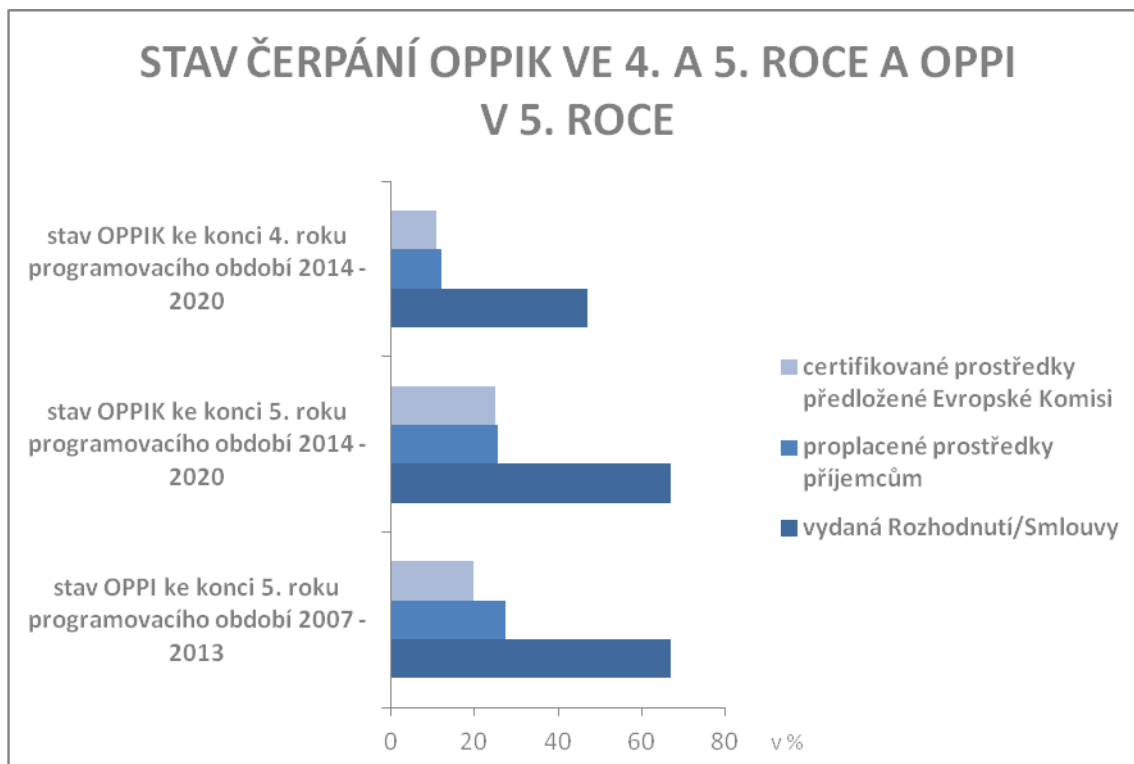
Z uvedených údajů lze vyčíst, že nelze obecně jednoznačně určit, že šance žadatele o dotační prostředky jsou nižší či vyšší v novém programu OPPIK v porovnání s OPPI. Je třeba sledovat každý program podpory samostatně. Současně také nelze na základě stanovených čísel určit čerpání vzhledem k alokaci prioritní osy, tyto údaje jsou zatím nedostupné. Na základě konzultace s dotačními poradci lze prohlásit, že je zájem o dotační programy v novém

rozpočtovém období díky zpřísněným podmínkám, nižšímu procentu dotace ze způsobilých výdajů projektu a vyšší administrativní náročnosti nižší, což může vést k vyšší šanci na přidělení dotace díky obecně nižšímu zájmu o programy podpory.

Následující graf pak porovnává úspěšnost čerpání z obou dotačních programů. V rámci programovacího období OPPI bylo ke konci 5. roku existence programu smluvně zajištěno 67 % z celkového objemu celkové alokace programu. Co se týče prostředků, které byly proplaceny jednotlivým žadatelům, pak jejich výše dosáhla 27 %. Konečně pak souhrn certifikovaných prostředků předložených Evropské Komisi činil 19,7 % (Ministerstvo průmyslu a obchodu 2012, s. 41-42). OPPIK ve svém 4. roce existence vykázal 47 % smluvně podložených prostředků, 12 % prostředků pak bylo proplaceno jednotlivým žadatelům a 11 % bylo certifikováno a předloženo k Evropské Komisi (Ministerstvo pro místní rozvoj 2018c, s. 3). V 5. roce trvání OPPIK pak nastal skokový nárůst. Smluvně zajištěných bylo 67 % prostředků z celkové alokace operačního programu. Proplacené prostředky činily 25,7 %. Certifikované prostředky předložené Evropské Komisi pak činily 25 %. Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost tak za poslední rok své existence značně zvýšil čerpání prostředků (Ministerstvo pro místní rozvoj 2019).

Za celé programové období 2014 – 2020 bylo 6854 schválených projektů v celkovém objemu 112,302 mld. Kč s průměrnou mírou dotace ve výši necelých 51 %. Na základě analýzy podpořených projektů v rámci OPPIK bylo v roce 2018 fyzicky ukončeno 1787 projektů. Rychlý nástup způsoben tím, že velký počet projektů, které byly zahájeny, je proplácen až po jejich skončení. Z toho vyplývá, že při průměrné délce projektu v trvání přibližně dvou let došlo právě v roce 2018 k výraznému nárůstu proplácení dotačních prostředků. Na základě analýzy podpořených projektů je v rámci OPPIK průměrná míra podpory na projekt 50,97 % ze způsobilých výdajů projektů s tím, že nejvyšší míra podpory až 80 % byla poskytována na projekty týkajících se zvýšení energetické účinnosti v malých a středních podnicích a v dalších tématech podpory životního prostředí. V druhé řadě byla druhá nejvyšší míra podpory poskytována na projekty výzkumu a vývoje a podpory inovací (Ministerstvo pro místní rozvoj 2019b).

Graf č. 3 – Srovnání stavu čerpání OPPIK ve 4. a 5. roce s OPPI v 5. roce

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj 2018c, s. 3, Ministerstvo pro místní rozvoj 2019, s. 3, Ministerstvo průmyslu a obchodu 2012, s. 41-42; vlastní zpracování

Poznámka: Je srovnáván stav OPPIK k 31.12.2017 a 31.12.2018 a stav OPPI k 31.12.2011.

2.3.1. Případová studie 1 – komponenty v automobilovém průmyslu

V rámci této práce byly zvoleny dvě identické projektové žádosti podávané podnikem působícím v oblasti automobilového průmyslu v programech OPPI Inovace – inovační projekty a dále OPPIK Inovace – inovační projekt. Jedná se o malý a střední podnik.

Obě projektové žádosti byly ve své podstatě totožné. Vycházely z výzkumné a vývojové činnosti jedinečné výroby nejmenovaných dílů osobních automobilů a lišily se pouze časovým odstupem inovace. Projekty lze tedy pracovně nazvat projekt výroby nejmenovaného komponentu do osobních automobilů první generace a projekt výroby nejmenovaného komponentu do osobních automobilů druhé generace. Z hlediska míry inovace pro porovnání podmínek programů OPPI a OPPIK se jednalo fakticky o totožné projekty identického žadatele, jejichž komplexnost byla porovnatelná.

Podklady k projektům byly zapůjčeny společností GRANT ADVISOR, spol. s r.o. oproti závazku citlivého nakládání s daty, která oba projekty zpracovávala a byla odpovědná za dotační řízení projektu. Z důvodů mlčenlivosti nebude název společnosti žadatele i další informace o vlastních projektech dále specifikován.

Tabulka č. 6 – Analýza projektu v OPPI a OPPIK

	Projekt výroby komponentu automobilů první generace	Projekt výroby komponentu automobilů druhé generace	Projekt výroby komponentu automobilů druhé generace	Projekt výroby komponentu automobilů druhé generace
OP	OPPI	OPPIK	OPPIK	OPPIK
Výzva	IV. výzva	I. výzva	III. výzva	IV. výzva
Podmínky dotační výzvy	http://old.czechinvest.org/inovacni-projekty-vyzva-iv	https://www.agentura-api.org/programy-podpory/inovace/inovace-vyzva-i-inovacni-projekt/	https://www.agentura-api.org/programy-podpory/inovace/inovace-vyzva-iii-inovacni-projekt/	https://www.agentura-api.org/programy-podpory/inovace/inovace-vyzva-iv-inovacni-projekt/
% dotace pro žadatele (střední podnik) ze způsobilých výdajů	50%	35%	35%	35%
Statistická úspěšnost schválení	35%	55%	57%	64%
Alokace výzvy	4 000 000 000 Kč	4 000 000 000 Kč	5 500 000 000 Kč	4 240 000 000 Kč
Zažádané prostředky	Nezjištěno	6 606 025 277 Kč	6 156 152 175 Kč	2 981 803 917 Kč
Zažádané prostředky oproti alokaci	Hrubý odhad 300%	165%	112%	70%
Statistická úspěšnost schválení	35%	55%	57%	64%
Subjektivní zdůvodnění úspěšnosti	Vysoký zájem žadatelů	Střední zájem žadatelů díky náročnosti přípravy a nabízeným podmínkám	Nízký zájem žadatelů díky náročnosti přípravy a nabízeným podmínkám	Extrémně nízký zájem žadatelů díky náročnosti přípravy a nabízeným podmínkám

Způsobilé výdaje:	Dlouhodobý hmotný majetek • Dlouhodobý nehmotný majetek • Provozní náklady (v případě podnikatelských subjektů jen pro malé a střední podniky) • Náklady na publicitu projektu	a) Dlouhodobý hmotný majetek projektová dokumentace včetně inženýrské činnosti, stavby, technologie a hardware a sítě včetně souvisejícího SW, pokud je tento SW součástí pořizovací ceny technologie b) Dlouhodobý nehmotný majetek software a data, práva k užívání duševního vlastnictví, certifikace produktů c) Neinvestiční výdaje – služby certifikace produktů, výdaje vynaložené na marketingovou inovaci a náklady na povinnou publicitu projektu	Jaké výdaje je možné podpořit (způsobilé výdaje): projektová dokumentace včetně inženýrské činnosti stavby technologie software a data práva k užívání duševního vlastnictví certifikace produktů marketingová inovace povinná publicita; náklady na povinnou publicitu projektu jsou způsobilé pouze tehdy, pokud naplňují znaky povinné publicity uvedené v Pravidlech způsobilosti a publicity – obecná část	Jaké výdaje je možné podpořit (způsobilé výdaje): projektová dokumentace včetně inženýrské činnosti stavby technologie software a data práva k užívání duševního vlastnictví certifikace produktů marketingová inovace
Stav schvalování projektu	Podpořen k financování	Projekt vyřazen pro nesplnění formálních náležitostí	Projekt vyřazen pro nesplnění formálních náležitostí	Projekt schválen a podepsána smlouva o poskytnutí dotace (právní akt)

Oficiální důvody nepodpoření projektu	Nerelevantní	Špatně zvolený typ podání – nezatrženo s systému „Typ podání – ruční“	Nízký bodový zisk pod minimálních 65 bodů	Nerelevantní
Subjektivní důvody žadatele pro nepodpoření projektu	Nerelevantní	V objemu dokumentů požadovaných k vyplnění bylo opomenuto zatržení možnosti v systému MS2014+ „ruční podání“. Toto zatržení u 98% jiných projektů není vyžadováno, instrukce ze strany poskytovatele dotace byla nedostatečně zdůrazněna. Odvolání bylo neúspěšné.	Hodnotitelé opomenuli přečíst řadu nepovinných příloh, které obsahovaly informace, které byly hodnotiteli postrádány	Nerelevantní
Stav realizace projektu	Projekt zrealizován dle podmínek výzvy i	Projekt nerealizován	Projekt nerealizován	Projekt ve fázi realizace
Systém pro vyplňování žádostí	eAccount	MS2014+ / Portál IS KP14+	MS2014+ / Portál IS KP14+	MS2014+ / Portál IS KP14+
Náročnost přípravy dotační žádosti	Pouze nezbytné informace uváděné v systému eAccount, vše potřebné uvedené v příloze – studii proveditelnosti	Řada nadbytečných informací v systému MS2014+, opakující se povinné informace v žádosti a přílohách, informační systém nestabilní	Řada nadbytečných informací v systému MS2014+, opakující se povinné informace v žádosti a přílohách, informační systém nestabilní	Řada nadbytečných informací v systému MS2014+, opakující se povinné informace v žádosti a přílohách, informační systém nestabilní

Odhadovaný čas přípravy ve dnech	10	15	15	15
Povinné přílohy z výzvy	Finanční výkazy Formulář pro vyplnění finančních výsledků Studie proveditelnosti	Finanční výkazy Podnikatelský záměr Prohlášení dle par. 14 (3) zákona 2018/2000 Sb. Prohlášení o podpoře de minimis Průzkum trhu potenciálních dodavatelů Položkový rozpočet a komentář	Finanční výkazy Podnikatelský záměr Prohlášení dle par. 14 (3) zákona 2018/2000 Sb. Prohlášení o podpoře de minimis Průzkum trhu potenciálních dodavatelů Položkový rozpočet a komentář	Finanční výkazy Podnikatelský záměr Prohlášení dle par. 14 (3) zákona 2018/2000 Sb. Prohlášení o podpoře de minimis Průzkum trhu potenciálních dodavatelů Položkový rozpočet a komentář
Atraktivnosti podmínek pro žadatele	Vyšší % dotace, transparentní hodnocení, kratší délka hodnocení projektu, profesionalita na straně zaměstnanci poskytovatele dotace	Nižší % dotace, nižší profesionalita na straně zaměstnanci poskytovatele dotace	Nižší % dotace, netransparentní hodnocení, nižší profesionalita na straně zaměstnanci poskytovatele dotace	Nižší % dotace
Srozumitelnost i metodiky pro žadatele a podpory ze strany poskytovatele dotace	Vysoce srozumitelné, dobrá podpora ze strany zelené infolinky	Srozumitelné s výjimkou zařazení stupně inovace, dobrá podpora ze strany zelené infolinky	Srozumitelné s výjimkou zařazení stupně inovace, dobrá podpora ze strany zelené infolinky	Srozumitelné s výjimkou zařazení stupně inovace, dobrá podpora ze strany zelené infolinky
Elektronického prostředí pro podávání žádosti, monitorovacích zpráv a žádosti o platbu	Velice intuitivní, funkční, jednoduché, spolehlivé, stručné	Málo intuitivní, komplikovaná struktura, řada nadbytečných polí k vyplnění, nestabilní systém, neukládání dat	Málo intuitivní, komplikovaná struktura, řada nadbytečných polí k vyplnění, nestabilní systém, neukládání dat	Málo intuitivní, komplikovaná struktura, řada nadbytečných polí k vyplnění, nestabilní systém, neukládání dat

Administrativní náročnosti pro žadatele ve fázi přípravy	Přiměřená ve vztahu k požadované dotaci a riziku nepřidělení dotace	Na hranici přiměřenosti administrativní náročnosti a formálních chyb i za podpory poradenské firmy, velice vysoká administrativní zátěž	Na hranici přiměřenosti administrativní náročnosti a formálních chyb i za podpory poradenské firmy, velice vysoká administrativní zátěž	Na hranici přiměřenosti administrativní náročnosti a formálních chyb i za podpory poradenské firmy, velice vysoká administrativní zátěž
---	---	---	---	---

Zdroj: GRANT ADVISOR spol. s r. o., CzechInvest 2018, Ministerstvo pro místní rozvoj 2018e; vlastní zpracování dat na základě údajů v aplikacích eAccount a MS 2014+

Lze si povšimnout zajímavé skutečnosti, a to té, že v novém programovém období musel být projekt podáván celkem třikrát. Projekt byl hodnotícím orgánem dvakrát vyřazen pouze z čistě formálních důvodů. V prvním případě bylo důvodem vyřazení celého projektu pouze špatně zatržené tlačítko typu podání v informačním systému MS2014+. Ve druhém případě pak projekt nezískal dostatečný počet bodů pro schválení, ačkoliv se svou kvalitou jedná o srovnatelný projekt, který byl v programovém období 2007 – 2013 schválen bez obtíží. V porovnání s minulým programovým obdobím je zde tak zřejmý negativní posun v otázce byrokratizace procesu podávání žádostí, kdy byl celý projekt vyřazen jen kvůli formalitám. Přemíra byrokratizace celého procesu podávání žádostí o dotace v rámci nového programového období je mimo jiné také významným důvodem celkového poklesu zájmu o dotace.

2.3.2. Případová studie 2 – příklad tiskárna

Reálným případem, který demonstruje, jakým způsobem mohou poskytované dotace negativně ovlivňovat přirozený vývoj na trhu, je příklad Východočeské tiskárny.

Stěžejním problémem zde bylo, že dotace, které byly v letech 2007 – 2014 poskytovány z programu OPPII, byly poskytovány na základě kritéria regionální příslušnosti, které je však v některých případech nežádoucí. Může tak nastat situace, že konkurenti sídlící několik málo kilometrů od sebe, avšak v rozdílných regionech, budou v žádostech o dotaci rozdílně úspěšní. V případě Východočeských tiskáren došlo k tomu, že dotační podporu získala většina jejích konkurentů. Došlo k výraznému pokřivení trhu, resp. narušení jeho přirozeného vývoje. Dotované firmy díky poskytnutým prostředkům mohly investovat do výroby a zvýšily svou konkurenceschopnost. Díky nižším nákladům na výrobu si tak mohly dovolit nastavit cenu na nižší úroveň. Tato cenová úroveň však měla na Východočeskou tiskárnu likvidační efekt, neboť

bez dotací nedokázala držet krok s konkurencí. Navíc zde došlo také k již zmiňované „ztrátě z efektu mrtvé váhy“, neboť dle sdělení konkurentů by byly projekty realizovány i bez poskytnutí dotací. V tomto případě tak byly dotační zdroje použity jednak neefektivně a navíc zapříčinily významnou nerovnost na trhu.

Dochází zde tak k nezdravému vytvoření poptávky po dotacích, neboť pokud o dotaci žádá konkurent, musí si o ní zažádat i dotčený podnik, jinak by se vystavil tomu, že nebude konkurenci stačit. Životaschopnost podniků tak nezáleží v první řadě na jejich umu, ale na tom, zda se jim podaří získat dotaci, aniž by ji reálně ke své činnosti naléhavě potřebovaly. Ačkoliv se pak zmíněná tiskárna snažila pokračovat v činnosti, nerovnému zvýhodnění svých konkurentů podlehla a byl na ní prohlášen konkurz (Misecký L. 2018).

2.3.3. Příklad projektu podpořeného ve výzvě ICT a sdílené služby

Dalším příkladem přípravy a realizace projektu je příklad žadatele, malé IT firmy žádající dotační prostředky z dotačního programu OPPIK v rámci výzvy určené na rozvoj IT služeb.

V následující části budou nejprve představeny bližší podmínky z **Programu podpory - ICT a sdílené služby – Výzva I** (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR 2015b).

Podporu v rámci této výzvy bylo možné získat na následující podporované aktivity:

- tvorba nových IS/ICT řešení – tzn. tvorba moderních digitálních služeb, aplikací a firmware např. v oblasti komunikace, zábavy, obchodování, vzdělávání, zdravotnictví, přístupu k zaměstnání nebo i v oblasti kulturních a kreativních průmyslů včetně související implementace
- zřizování a provoz center sdílených služeb
- budování a modernizace datových center

Dále jsou vybrány hlavní podmínky získání dotace pro zvážení předkladatele podání žádosti o podporu:

- Maximální výše dotace pro malý podnik činí 45%, podporu na mzdy zaměstnanců lze získat maximálně po dobu dvou let a doba udržitelnosti pracovních míst je 3 roky
- Minimální výše investice do dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku využívaného pro zajištění aktivit projektu činí pro malý podnik 0,3 mil. Kč, pro střední podnik 0,5 mil. Kč a pro velký podnik 1 mil. Kč

- Podmínkou získání dotační podpory dle dokumentů výzvy v čase zveřejnění nebylo vytvoření nových pracovních míst IT specialistů, i když u předchůdců tohoto programu toto vždy podmínkou bylo. Tato podmínka byla do textu výzvy doplněna až retroaktivně, až přibližně po roce po skončení příjmů žádostí a podpisů smluv o poskytnutí dotace.
- Podmínek přidělení dotace je však celá řada, a jejich nastudování a pochopení je velice časově náročné

V další části jsou zpracovány informace, které též laskavě poskytla společnost GRANT ADVISOR, spol. s r.o. Jelikož se jedná o interní data této společnosti, případová studie je zpracována tak, aby byla zachována anonymita konkrétního žadatele.

Příkladem projektu této případové studie je IT projekt zaměřený na tvorbu software sofistikovaně analyzující informace uveřejňované na internetu. Předkladatelem projektu je začínající IT společnost, která na trhu působila v době podání žádosti přes 2 roky. Předkládaný projekt je v souladu s cílem programu ICT a sdílené služby, kterým je zvýšení nabídky nových informačních systémů, ICT řešení a vysoce sofistikovaných ICT nástrojů umožňujících rovněž efektivní využití informačníchází (big data) a mobilního sdílení informací, cloudových řešení a služeb a nových softwarových produktů a služeb, moderních digitálních služeb, a to včetně související implementace. Projekt přispívá také k naplnění dalšího cíle programu, kterým je lepší uplatnění produktů českých IT podniků na globálním trhu – v projektové fázi s produktem v lokalizaci v češtině, slovenštině, němčině a francouzštině, v dalších fázích po ukončení projektu v lokalizaci dalších alespoň 3 – 5 světových jazyků.

Podmínky týkající se zpracování projektové žádosti a souvisejících okolností, jsou následující:

- V případě přípravy této žádosti projektu, tak jako u většiny žádostí platil předpoklad dvoukolového hodnocení s cílem zejména ušetřit náklady žadatelů na zpracování žádostí.
- Žádost byla podávána v době, kdy docházelo k dělení implementační agentury na dvě organizace Czechinvest a Agenturu pro podnikání a investice, z nichž ta druhá převzala roli implementační agentury a kontaktního místa programu pro podnikatele.
- Podmínky dotační výzvy byly stanoveny středně srozumitelně, avšak řada podrobností nebyla z výzvy velice jasná, například zda má být pro stanovení výpočtu návratnosti projektu využit nástroj hodnocení investic a efektivity výdajů v systému MS 2014+. Informační linka programu a odpovědi na dotazy k výzvě probíhaly v tomto období spíše formalisticky.

- Dle podmínek výzvy musela být návratnost projektu (resp. vnitřní výnosové procento) vypočtena tak, aby vycházela optimálně – dle podmínek výzvy projekty nesmí být „příliš rychle“ návratné – poté by nebylo dotační financování nutné, ale nesměla vyjít jako také příliš dlouhá, aby nebyly podporovány projekty neefektivní. Fakticky tedy podmínky výzvy nadiktovaly žadateli hodnoty hodnot návratnosti projektu, resp. vnitřního výnosového procenta projektu.
- Práce se systémem pro podávání žádostí byla velice nepříjemná, systém je neintuitivní a nestabilní – vkládaná data a přílohy se ze systému ztrácely a bylo nutné řadu úkonů opakovat.
- Primárním zdrojem informací o projektu byl podnikatelský záměr v rozsahu přibližně 60 stran, velký důraz byl kladen na popis modulů budoucího software a především popis budoucích odběratelů informačního řešení.
- Z podmínek programu nebylo zřejmé, jaká je maximální lhůta trvání procesu hodnocení a výběru projektů napříč programy.
- Předběžná žádost byla předložena k hodnocení v červenci roku 2015.
- Plná žádost o podporu byla předložena k hodnocení na začátku prosince 2015.

Následně projekt postoupil k **hodnocení formálních náležitostí a kontrole podmínek přijatelnosti**. Prvním krokem této fáze je zrychlené komplexní hodnocení předběžné žádosti, jejichž výsledky byly zveřejněny dva měsíce po podání předběžné žádosti. Součástí tohoto kroku byla kontrola přijatelnosti na základě vylučovacích kritérií. V případě nesplnění jednoho kritéria je žádost vyloučena z hodnocení.

Těmi jsou například:

- V žádosti jsou vyplněny všechny předepsané údaje a podnikatelský záměr je zpracován podle předepsané struktury.
- Jsou doloženy všechny povinné přílohy, jako je nájemní smlouva k místu realizace projektu, čestná prohlášení o velikosti podniku a údaje o hospodaření za poslední dvě účetní období.
- Žádost je zkompletována a je podepsaná žadatelem nebo jeho oprávněným zástupcem na základě plné moci.

Druhým krokem je **kontrola formálních náležitostí**, kdy jsou vylučovací kritéria splněno či nesplněno, v případě nesplnění musí být žádost minimálně jednou vrácena žadateli k doplnění (výjimka pokud řídicí orgán stanovil ve výzvě tzv. nenapravitelné nedostatky nebo pokud omezil počet možných nedostatků k nápravě) (tamtéž, s. 10):

- Místem realizace projektu je ČR a příslušný NUTS II, mimo hlavního města Prahy.
- Projekt je v souladu s právními předpisy ČR a EU, předpokládá například výběrová řízení na nákup služeb a pořízení investic.
- Projekt splňuje minimální a maximální hranici předpokládané dotace v rozsahu od 1 milionu Kč do výše 200 mil. Kč.
- Projekt nemá negativní vliv na některou z oblastí horizontálních priorit, jako jsou rovné příležitosti či vliv na životní prostředí.
- Žadatel splňuje definici konečného příjemce – je dle svých prohlášení malým podnikem, nemá vazby na jiné podniky mimo deklarovaných, má účetní historii překračující 2 účetní období a je finančně zdravý.

Ve všech fázích probíhala řada oprav dílčích dokumentů, která byla velice časově náročná a probíhala na základě řady vysoce formalistických a administrativně nepřehledných požadavků, které nevycházely z jednoznačně stanovených podmínek výzvy. Příkladem byly požadavky na změnu z časově neomezené plné moci na časově omezenou, opravy na základě nejasného kurzu přepočtu ročního obratu společnosti na Eura a řada dalších. Tyto opravy byly velice časově náročné bez toho, aby byla získána zpětná vazba od hodnotitelů projektu. Finální potvrzení správnosti žádosti po formální stránce proběhlo na konci února 2016.

Po zhodnocení formálních náležitostí projekt postoupil k **věcnému hodnocení** žádosti. Třetím krokem jako součást plné žádosti je věcné hodnocení odbornými hodnotiteli obsahující předem stanovená vylučovací, hodnotící i kombinovaná kritéria, součástí hodnocení může být i analýza rizik a je kontrola rozpočtu – může být součástí věcného hodnocení nebo analýzy rizik; součástí hodnocení byla i analýza nákladů a přínosů (CBA). Kritéria hodnocení byla následující. „Ke každé schválené Plné žádosti o poskytnutí dotace budou vyhotoveny dva posudky interními hodnotiteli (v případě specifických technologií a požadavků interních hodnotitelů je možné zadat expertní externí nezávislý posudek, který bude sloužit jako podklad interním hodnotitelům pro jejich rozhodnutí). V případě podstatného rozdílu v hodnocení interních hodnotitelů bude o výsledku hodnocení rozhodovat interní arbitr, který vypracuje třetí posudek. Výběrové komisi

bude předložen seznam doporučených a nedoporučených projektů, tato o nich bude hlasovat jako o celku a návrh schválí, případně jej vrátí k opětovnému zpracování hodnocení (pouze z důvodu závažné nesrovnalosti v předchozím hodnocení). V případě schválení projektu bude Správcem programu vydáno Rozhodnutí o poskytnutí dotace, jehož nedílnou součástí budou závazné Podmínky poskytnutí dotace (tamtéž, s. 7).“

Po 13 měsících po podání plné žádosti, v říjnu roku 2016 proběhla urgence procesu hodnocení, s ohledem na fakt, že projekt již měl být od 1.1.2017 zahájen. Výsledky hodnocení byly poté vkládány do systému MS2014+ bez jakéhokoliv upozornění. Hodnocení bylo provedeno dvěma hodnotiteli a dokončeno v lednu 2017. Oba se shodli na vysoké kvalitě podnikatelského záměru a životaschopnosti projektu bez uvedení podrobnějších argumentů. Celkový bodový zisk projektu byl však významně snížen údajným nadhodnocení projektu, kdy dle hodnotitelů předpoklad měsíčních mezd kvalifikovaných programátorů na roky 2017 až 2018 činil dle podnikatelského záměru cca 55 tis. Kč hrubého, ale byl hodnotiteli snížen na výši 34 tis. hrubého, dle 5 let starých tabulek. Podobně tomu bylo také u nákupu poradenských služeb, kdy hodnotiteli doporučená nákladová hodinová sazba expertních IT služeb měla činit 750 Kč bez DPH. Díky těmto nekvalifikovaným závěrům, a bodové ztrátě se projekt dostal pouze do zásobníku projektů k podpoře. Námitky proti zjevně nerealistickým rozpočtovým doporučením byly vypořádány o 30 dní později, než bylo dle správních lhůt možné a vyřešeny pouze formalisticky bez jakékoliv argumentace.

Díky navýšení alokace výzvy byl žadatel v únoru 2017 vyzván k podpisu smlouvy o poskytnutí dotace. Nebylo mu však umožněno adekvátně posunout termín projektu nebo udělat takové změny, které se nutně od doby podání plné žádosti odehrály. Podpora Agentury pro podnikání a inovace se dá označit jen jako formalistická, v porovnání s projekty z období 2017 – 2017 se vyznačuje vysoká administrativní zátěž ve vztahu k očekávané výši dotací. Příkladem nadbytečné administrativní zátěže je nutnost opakovaného dokládání identických souborů a argumentů, kdy se instrukce v systému MS2014+ a v manuálech liší, musí být dokládán souhlas od zaměstnanců se spolufinancováním jejich mezd z dotace, požadavky na doplnění informací, které jsou již v kontextu zcela zřejmé a byly poskytnuty v jiných dokumentech, neopodstatněné neakceptování obecné plné moci jednání za žadatele – kdy ve věcech mzdových výkazů zaměstnanců projektu není povoleno jednání na základě plné moci. Informační systém MS2014+ nadále vykazoval opakující se výraznou nestabilitu a nutnost opakovaného vkládání dat. Nejednoznačné výklady pravidel byly vyloženy vždy neprospěch žadatele bez řádné argumentace za účelem až extrémní právní jistoty pro poskytovatele, žadatel postaven do role

„podezřelého“ (nevyváženost v postavení obou stran). Vliv výše popsaných bodů vedl k nutnosti využívat řadu levných služeb ze států mimo EU, následkem byly vysoké bankovní poplatky, prodražování administrace projektu a také následná pozornost ze strany řídicího orgánu.

Následně byla provedena **kontrola projektu** ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) a došlo k výraznému sankčnímu krácení několika položek, se kterými žadatel nesouhlasil. Dle kontroly MPO došlo k porušení celních předpisů díky převozu nadměrného objemu hotovosti mimo EU, dle žadatele došlo pouze k chybnému zaúčtování provedených transakcí a v žádném případě nedošlo k převozu nadměrného objemu hotovosti mimo EU pro výplatu odměn zahraničním expertům a podal námitky. Vypořádání námitek opět proběhlo jen formalisticky, ve lhůtách několikanásobně překračující maximální lhůty a ve vztahu k daným položkám byla udělena maximální 100% sankce ve výši jednotek milionů korun.

V průběhu projektu byl realizátor projektu také vyzván k podpisu dodatku ke smlouvě, kde se zavazuje k udržitelnosti pracovních míst v trvání 3 let, aniž by byl jakkoliv k tomuto zavázán dříve. Tento problém byl problémem systémovým spojeným s řízením celého operačního programu, z tohoto důvodu byl také pozastaven celý operační program a následně odvolán odpovědný náměstek. Na toto téma se dále zaměřuje následující podkapitola.

2.3.4. Problémy s programem OPPIK

Bohužel i přes ambici navázat na minulé programové období úspěšnějším čerpáním, která se mimo jiné odrazila i v propracované metodické koncepci, se OPPIK dostal do vážných potíží. Vznikla řada pochybení ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu, jež má na starosti řízení OPPIK, která měla v dubnu 2018 za následek dokonce zastavení celého operačního programu Evropskou komisí. Pochybení vyplula na povrch po auditu, který provedlo Ministerstvo financí, které odhalilo značnou míru chyb u proplácení projektů (Ministerstvo průmyslu a obchodu 2018b).

Např. u podprogramu ICT a sdílené služby došlo k fatální chybě ve vypsání výzvě, která chybně nadefinovala podmínky poskytnutí dotace, kdy konkrétně výzva umožnila čerpat dotace na stávající zaměstnanecké pozice. Ve skutečnosti však podpora cílila na nová pracovní místa. Před zjištěním této chyby tak došlo k proplácení mzdových nákladů, které však Evropská komise neproplatí a musely být uhrazeny ze státního rozpočtu. Doplatili tak na to daňový poplatníci. Po zjištění chyby došlo k nápravě v tom smyslu, že žadatelé, kteří ještě neměli schválenou dotaci, byli vystaveni nepříjemné situaci. Pokud chtěli o dotaci stále žádat, museli vyhovět opraveným podmínkám a vytvořit tak nová pracovní místa, ač to původně neměli v plánu (Dítě, M. 2018).

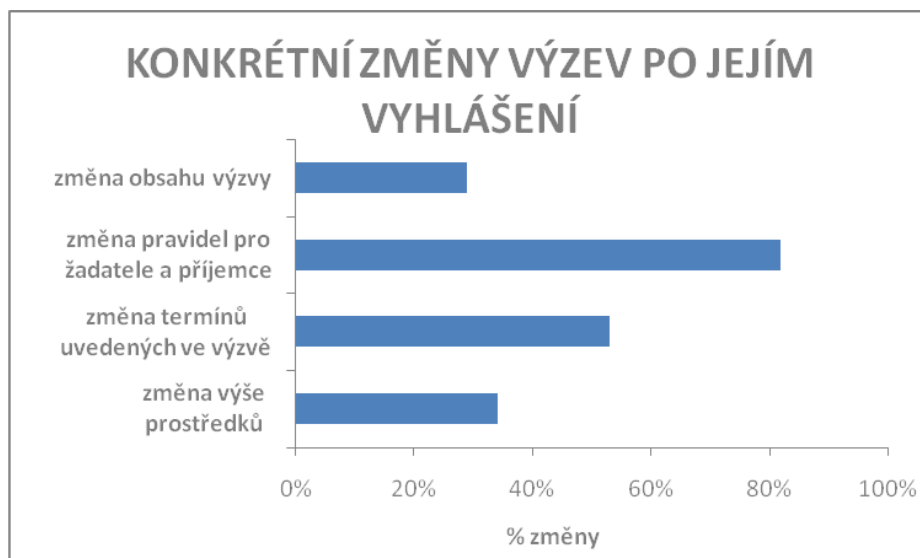
Jako další problém lze jmenovat nedbalou interpretaci definice malého a středního podniku. Podporu tak dostávaly podniky, přestože do této definice nespady, ačkoliv správně měly. Jinde zas výzvy obsahovaly navíc podmínky, které Evropská komise nevyžadovala a které tak zbytečně znesnadňovaly podání žádostí. Po zjištění všech těchto pochybení došlo v létě 2018 k personálním obměnám a MPO se snaží vzniklé chyby podchytit a vést OPPIK tak, aby mohl být tento OP čerpán. Do této doby (pozastavení OPPIK ze strany EK) bylo vyčerpáno pouhých cca 7 % z alokovaných prostředků (tamtéž).

I přes nastalé zlepšení však vznikly obavy, že OP nebude čerpán dostatečně rychle a že se vyčleněné peníze nestihnou vyčerpat. Vláda tak dokonce navrhla přesunout část z těchto prostředků na podporu životního prostředí a regionální rozvoj (Sýkora, F. 2018).

2.3.5. Administrativní zátěž a OPPIK

Na základě zveřejněných výzev zpracovávají žadatelé o podporu své žádosti. Nezřídka se však stává, že jsou tyto výzvy měněny, ať už se to týká změny výše alokovaných prostředků, změny termínů, pravidel či změny samotného obsahu výzev. Míra těchto změn je v rámci OPPIK značná, jak ukazuje následující graf. S těmito změnami je spjata zbytečná administrativní zátěž ze strany žadatele, který musí dodatečné podmínky zapracovat do své žádosti.

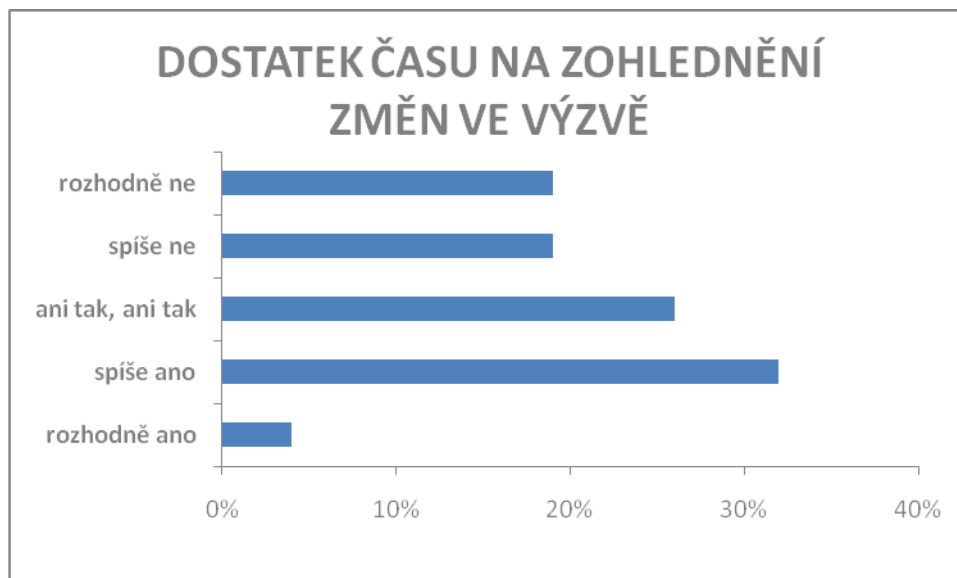
Graf č. 4 – Konkrétní změny výzvy zaznamenané po jejím vyhlášení

Zdroj: Institut evaluací a sociálních analýz 2018, s. 47, vlastní zpracování

S tím souvisí též otázka dostatku času na zapracování těchto změn. Následující graf ukazuje, že pouze 36 % žadatelů mělo potřebný čas. Toto zjištění ukazuje, že nedostatečně nadefinované výzvy ze strany MPO mohou za to, že žadatelé ani nestihnou žádosti včas vypracovat, což je nežádoucí.

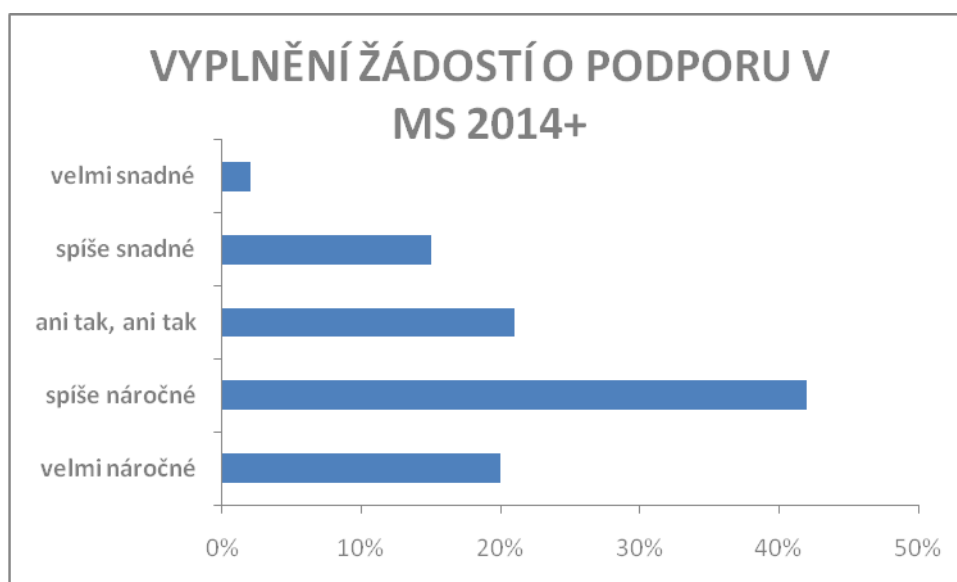
Graf č. 5 – Dostatek času na zohlednění změn ve výzvě

Zdroj: tamtéž, s.49, vlastní zpracování

Nové elektronické prostředí MS 2014+ se jeví být ve srovnání se svým předchůdcem dalece méně uživatelsky přívětivé. Už jen fáze podání žádosti je zbytečně složitá. Celých 62 % žadatelů uvedlo, že je pro ně práce s tímto novým systémem náročná. Nový systém je neintuitivní, zavádějící, často vedoucí k zamítnutí žádostí mimo vliv žadatele, což nutně vede k další demotivaci žadatelů (např. při nezatržení tlačítka automatické podání, které nebylo dostatečně vysvětleno, následkem čehož je vyřazení mnoha žádostí bez vysvětlení).

Graf č. 6 – Náročnost vyplnění žádostí o podporu v MS 2014+

Zdroj: tamtéž, s. 53, vlastní zpracování

2.4. Vliv dotací na hospodářskou soutěž dle tematických okruhů

V závislosti na rozdělení druhů dotačních podpor podle logiky tematických okruhů Národních rozvojových priorit 2014 – 2020, které jsou nadřazeny jednotlivým operačním programům, si lze udělat na základě doposud podpořených projektů následující obrázek.

Okruhy dotačních programů určených primárně pro podnikatele lze rozdělit následovně (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2014):

- **Tematický okruh - Efektivní trh práce**

Tato témata řeší primárně Operační programy Lidské zdroje a Zaměstnanost zaměřené především na vzdělávání zaměstnanců, případně na rekvalifikace. Dotace podporující tyto projekty jsou brány spíše jako podpora účastníkům školení než jako podpora samotných podniků (tamtéž, s. 10-17). Vzhledem k tomu, že úspěšnost získávání těchto prostředků podnikateli je velice vysoká, nelze tedy přímo mluvit o pokřivení trhu.

- **Tematický okruh - Funkční výzkumný a inovační systém**

Tato témata řeší primárně Operační program Podnikání a inovace (2007 – 2013) a OPPIK (2014 – 2020). Zde je dostupná podpora výzkumu a vývoje podniku všech velikostí, kde dotační podpora umožní realizovat přínosné projekty, které by za jiných okolností realizovány nebyly nebo byly realizovány v menším rozsahu. Podle velikosti podniků je také přidělována jiná míra podpory zpravidla malé podniky mohou získat o 20 % prostředků více ze způsobilých výdajů projektu než je tomu u velkých podniků (tamtéž, s. 28-37). U řady projektů lze připustit jistou míru pokřivení trhu vycházející spíše z nekvalitního hodnocení projektů než ze strategického směřování programu podpory výzkumu a vývoje obecně.

- **Tematický okruh - Konkurenceschopné podniky**

Tato témata řeší primárně Operační program Podnikání a inovace (2007 – 2013) a OPPIK (2014 – 2020). Tento tematický okruh primárně podporu malé a střední podniky (tamtéž, s. 37-46). Realizované projekty mohou vykazovat rysy pokřivení trhu. Je v souladu s rovnou hospodářskou soutěží skutečnost, že jeden podnik působící na stejném trhu dotaci ve výši desítek milionů korun získá a druhý podnik na stejném trhu o stejné velikosti dotaci nezíská jen proto, že již překročil hranici podporovaného okresu?

- **Tematický okruh - Mobilita, dostupnost, sítě a energie**

Tato témata řeší primárně OPPIK (2014 – 2020). Programy podpory jsou určeny například

na zavedení vysokorychlostního internetu, rozvoje sítí ICT nebo na podporu zkvalitnění přenosových vysokonapěťových soustav elektrické energie. V rámci projektů ICT jsou typicky podporovány projekty vývoje nového konkurenceschopného softwaru, dále projekty na rozvoj center sdílených služeb(tamtéž, 46-61).

Tyto projekty by bylo možné chápat jako projekty vykazující rysy pokřivení trhu, vzhledem k tomu, že by pravděpodobně byly realizovány i bez dotací.

Projekty na zavedení vysokorychlostního internetu, nebo na podporu zkvalitnění přenosových vysokonapěťových soustav elektrické energie jsou předkládány zpravidla velkými nadnárodními podniky, případně státními podniky (např. ČEZ). V těchto oblastech se jedná zpravidla o oligopolní trh, dotační prostředky zpravidla umožňují realizovat projekty dříve než by tomu bylo bez poskytnutí těchto prostředků. Otázkou je, zda tyto velké podniky potřebují tyto dotační prostředky i přesto, že vyplácejí tučné dividendy svým akcionářům.

- **Tematický okruh - Efektivní správa a instituce**

Tato témata nespádají primárně do oblasti podpory podnikání, a proto není třeba uvažovat o těchto prostředcích jako o potenciálně narušujících hospodářskou soutěž, naopak sekundárním důsledkem zlepšení fungování veřejné správy může být lepší podnikatelské prostředí.

- **Tematický okruh - Boj s chudobou, inkluze a zdraví**

V rámci investičních výzev určených pro podnikatelský sektor tato témata řeší primárně regionální operační programy (2007 – 2013), v současné době Integrovaný regionální operační program. V rámci neinvestičních výzev pak Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost 2007 – 2013, případně OP Zaměstnanost 2014 – 2020. Podporovanými projekty byly například projekty podpory sociálního bydlení nebo rozvoje sociálních podniků (tamtéž, s. 71-84).

Na příkladech projektů sociálního bydlení by bylo možné zvažovat, zda mají být realizovány výhradně ne za účelem zisku, ale míru pokřivení trhu spíše definují nastavená pravidla příspěvků cílovým sociálním skupinám, nikoliv trh jako takový. Na příkladech projektů sociálních podniků míra „povoleného“ pokřivení trhu vychází z podmínek poskytovatele dotace, které se velice často z těchto důvodů mění.

- **Tematický okruh - Životní prostředí**

Tato témata řeší primárně Operační program Podnikání a inovace (2007 – 2013), OPPIK (2014 – 2020) a Operační program Životní prostředí (2007 – 2013) a (2014 – 2020). Témata ochrany životního prostředí byla ze své podstaty podnikateli chápána spíše jako nákladová položka, proto lze říci, že řada podpořených projektů by nebyla realizována vůbec, případně

realizována v menším rozsahu či později. Typickými příklady projektů jsou projekty úspor energií v podnicích, investice do obnovitelných zdrojů energie, případně projekty pro lepší recyklaci odpadů nebo například prevenci předcházení vzniku odpadů (tamtéž, s. 84-96).

Lze odhadnout, že dotace do oblasti životního prostředí budou do budoucna poskytovány minimálně ve stejné či zvýšené míře. Otázkou je, který přínos je důležitější, zda přínos k ochraně životního prostředí nebo ochrana hospodářské soutěže.

- **Tematický okruh - Integrovaný rozvoj území**

V rámci investičních výzev určených pro podnikatelský sektor tato témata řeší primárně regionální operační programy (2007 – 2013), v současné době Integrovaný regionální operační program (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR 2015).

Tato témata nespádají primárně do oblasti podpory podnikání, a proto není třeba uvažovat o těchto prostředcích jako o potenciálně narušujících hospodářskou soutěž.

Lze uzavřít, že aby bylo možné v úplnosti vyhodnotit přínos dotací a jejich případný vliv na hospodářskou soutěž, bylo by nutné zvážit i další složitě měřitelné přínosy jako vliv na životní prostředí, social welfare, další neekonomické parametry. Naopak administrativa spojená s přípravou, vyhodnocením, kontrolou na straně poskytovatele dotace a administrativa spojená s přípravou žádosti, realizací a reportingem projektu na straně příjemce dotace je evidentně zápornou stránkou.

2.5. Podíl dotací na tvorbě HDP

Z celkového hlediska je dle očekávání vliv dotací na HDP pozitivní. Mezi lety 2007 až 2016 tvořily poskytnuté finanční zdroje z fondů EU průměrně 2,21 % HDP ročně, ovšem s 20% podílem spoluúčasti poskytnutých prostředků z národních zdrojů. V každém z podporovaných sektorů se však tato podpora projeví v různě dlouhých obdobích. Z krátkodobého pohledu je vliv dotací nejznatelnější zejména v oblastech, jako je rozvoj infrastruktury a investice do lidského kapitálu. V oblastech jako je výzkum a vývoj je potřeba dívat se na dopady poskytnutých podpor z hlediska dlouhého období, kde se plný rozsah efektu poskytnutí dotací ukáže až po určité době, tedy s určitým časovým odstupem od momentu jejich podpoření. V dlouhém období jsou pak důležité především investice do lidských zdrojů, kdy podpora lidského kapitálu, jako je například prohlubování odbornosti, získávání nových dovedností a dalšího vzdělávání, apod., má pro budoucí vývoj ekonomiky zcela zásadní význam. Měření procentuálního podílu prostředků z EU na tvorbě HDP lze tak těžko srovnávat k nynějšímu časovému rámci, když doba reálných

projevů se různí. Ačkoliv se tedy prostředky z fondů podílí na výzkumu a vývoji v roce 2016 méně než 0,25 %, je pravděpodobné, že i takto malý podíl bude mít z hlediska dlouhého období vyšší hodnotu (Žáček, J., Hruza F., Bittner J. a Volčík S. 2018, s.1).

Největší podíl přínosu na tvorbě HDP mají dotace v oblasti infrastruktury, kde se v roce 2016 projeví zhruba 1,7 % a oblasti lidských zdrojů, kde se podílely zhruba na 1 % a to proto, že největší část dotací směřovala do těchto oblastí. Naopak v soukromém sektoru díky menšímu podílu dotací pro něj se podpory projevují zřejmě méně, zhruba 0,25 % v roce 2016 (tamtéž, s.2). Lze říci, že podíl přínosu dotací na tvorbu HDP z hlediska jednotlivých podporovaných sektorů do značné míry závisí na objemu přitečených dotačních prostředků. Také není možné jednoznačně říci, že by pozitivní efekt dosahující procentuálního podílu menšího než jeden procentní bod, byl bez významu v kontextu národní ekonomiky, neboť pozitivní efekt se může ve větší míře projevit až v budoucnu.

Závěr

Téma poskytování dotačních podpor v rámci podnikatelského sektoru, a to zejména malým a středním podnikům, je významným tématem z hlediska regionálního rozvoje a též rozvoje celé České republiky. Právě malé a střední podniky vytváří významný podíl na růstu ekonomiky. V této souvislosti je podnikatelský sektor někdy označován za tzv. „páteř ekonomiky“. Práce se zabývá analýzou a porovnáním operačních programů podporujících podnikání a inovace nynějšího programovací období 2014 – 2020 s obdobím minulým a ukazuje tak, jaké změny byly provedeny a kde se tyto změny negativně projeví. Jednoznačný přínos práce je obsažen v praktické části, která zpracovává unikátní data a informace prostřednictvím kterých je nabídnut detailní pohled na danou problematiku.

Teoretická část práce ukazuje, jak složitým tématem dotační podpory jsou. Práce nabízí přehled strategických dokumentů a jejich provázanosti pouze s ohledem na podporu podnikatelského sektoru. I přesto, že jsou tyto dokumenty detailně propracované, je třeba se vždy orientovat v základních pojmech. Jak se ukázalo, dokonce řídicí orgán, mající na starost rozdělování dotačních podpor, aplikoval základní pojmy nesprávně, což spolu s nedostatečnou interpretací podmínek ze strany EU do jednotlivých výzev vedlo až k pozastavení Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020. Další část teoretického bloku pak tvoří zhodnocení negativních efektů, kde je ukázáno, že bez vhodně nastavených podmínek, a dostatečného zkoumání jejich naplnění a zkoumání otázky dlouhodobosti výsledků jednotlivých projektů, dochází k neefektivnímu poskytování dotačních podpor. Podmínky by měly být nastaveny nejen na základě příliš zjednodušujícího hlediska příslušnosti k regionům, ale měly by být nastaveny tak, aby citlivě zohledňovaly specifika trhů.

Praktická část v první řadě analyzovala a porovnávala Operační program podnikání a inovace 2007 – 2013 a Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020 z hlediska úspěšnosti jejich čerpání, atraktivity pro podnikatele a administrativní náročnosti. Po provedení tohoto zkoumání lze říci, že je zájem o dotační programy ze strany podnikatelů v novém rozpočtovém období nižší, především díky ztíženým podmínkám, nižšímu procentu dotace ze způsobilých výdajů projektu a vyšší administrativní náročnosti. Ukazuje se, že jedním z největších problémů je nejednoznačné nastavení podmínek ze strany řídicího orgánu, což významným způsobem narušuje očekávanou jistotu podnikatelů ohledně možnosti získání dotace, zvláště pak za situace, kdy jsou tato kritéria vykládána v neprospěch žadatelů retroaktivně. Často není v časových možnostech podniků v krátkých lhůtách vyhovět změněným podmínkám ze strany ministerstva. Jak bylo ukázáno ve třetí případové studii, je problémem také

výklad v případě nejasností v neprospěch žadatele, kdy bylo například poukázáno na nesmyslné neuznání řádně doložené plné moci. Dále je řešeno také téma pokřívání trhů, kdy lze obecně říci, že dotační programy by křivit trh neměly, ale měly by podporovat taková pozitivní opatření, která naopak trh není schopen vyřešit. Může se jednat o podporu projektům, které ačkoliv jsou inovativní a společensky prospěšné, nebyly by bez dotace z důvodu přílišné nákladnosti realizovány. V důsledku špatně nastavených kritérií pro získání podpory pouze podle příslušnosti k podporovaným regionům bez zohlednění dalších hledisek, může také dojít k výraznému pokřivení trhu, které vede až k vytvoření významné nerovnováhy v postavení soutěžících subjektů na trhu. Pro nepodpořený subjekt, který z důvodu nepříslušnosti do dotovaného regionu nemá možnost žádat o dotaci, může být doslova likvidační čelit takto zvýhodněné konkurenci, která tuto možnost má, a to i přesto, že byl nepodpořený subjekt dříve dlouhodobě prosperujícím podnikem. Práce ukazuje, že hodnotící kritéria je potřeba nastavit vhodně tak, aby co nejlépe odrážela reálnou potřebu podpory, a aby rozdělení podpor bylo spravedlivé. Analyzován je též vliv dotačních podpor na možné způsobení pokřivení trhu podle tematických okruhů národních rozvojových priorit 2014 – 2020 a identifikuje oblasti, které jsou k pokřivení trhu náchylnější. Na konci praktické části je též stručně zhodnocen přínos dotací v kontextu ukazatele hrubého domácího produktu, kdy je ukázáno, že se pozitivní vliv dotací na ekonomiku může ve větší míře projevit až v budoucnu.

Cílem práce bylo ověření hypotézy, že jsou dotační podpory pro podnikatele v rámci aktuálního Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020 ve srovnání s Operačním programem Podnikání a inovace 2007 – 2013 méně přínosné. Cíl práce se podařilo naplnit, neboť bylo prokázáno, že zájem o dotace se oproti minulému programovacímu období ze strany podnikatelů snížil. Práce ve své praktické části ukazuje hned na několika příkladech, jak škodlivý efekt může mít nevhodně nastavený informační systém pro vkládání žádostí, neodborné vedení ze strany řídicího orgánu a s tím spojená někdy až neúnosně zvýšená míra administrativní zátěže. Toto má v souvislosti s nižším procentuálním podílem dotace na způsobilé výdaje za příčinu zmenšený zájem o dotace ze strany podnikatelů. Práce splňuje též cíl zkoumání negativních vlivů a to jak v teoretické, tak v praktické části, kdy ukazuje, jakým způsobem mohou vznikat neefektivita v nakládání s dotačními podporami a jaké důsledky v podobě pokřivení trhů mohou mít nedbale stanovená kritéria pro výběr podporovaných projektů, pokud dostatečně neodpovídají realitě trhu. Naopak původní záměr spočívající též v komplexním zhodnocení důvodů neschválení jednotlivých projektů, se nepodařil naplnit. Data týkající se důvodů neschválení projektů ve fázi kontroly formálních náležitostí, dále ve fázi

kontroly přijatelnosti a konečně ve fázi věcného hodnocení žádostí, se bohužel nepodařila získat, neboť se takové statistiky neevidují. Tato data by však jistě napomohla k vytvoření lepšího povědomí o tom, jakým způsobem je operační program řízen a jakým způsobem by měl být řízen do budoucna. I bez této analýzy však může práce posloužit jako podklad pro řídicí orgán pro zlepšení efektivnosti řízení operačního programu.

Seznam zkratek

ČR - Česká republika

EFRR - Evropský fond pro regionální rozvoj

ESF - Evropský sociální fond

EU - Evropská unie

FS - Fond soudržnosti

MPO - Ministerstvo průmyslu a obchodu

OPPI - Operační program Podnikání a inovace 2007 - 2013

OPPIK - Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 - 2020

Seznam tabulek, grafů a obrázků

Tabulky

Tabulka č. 1 - Operační programy v období 2007 - 2013	5
Tabulka č. 2 - Podprogramy v OPPI	7
Tabulka č. 3 - Operační programy v období 2014 – 2020.....	10
Tabulka č. 4 - Programy podpory v OPIK	12
Tabulka č. 5 - Porovnání předložených a schválených žádostí v OPPI a OP PIK	22
Tabulka č. 6 - Analýza projektu v OPPI a OPIK	25
Tabulka č. 7 - Statistiky úspěšnosti programu OPPI 2007 – 2013	53
Tabulka č. 8 - Statistiky úspěšnosti programu OPPIK 2014 – 2020	54

Grafy

Graf č. 1 - Statistika úspěšnosti a čerpání OPPI 2007 - 2013.....	20
Graf č. 2 - Statistika úspěšnosti a dosavadní čerpání OP PIK 2014 - 2020.....	21
Graf č. 3 - Srovnání stavu čerpání OPPIK ve 4. a 5. roce s OPPI v 5. roce	24
Graf č. 4 - Konkrétní změny výzvy zaznamenané po jejím vyhlášení	36
Graf č. 5 - Dostatek času na zohlednění změn ve výzvě	37
Graf č. 6 - Náročnost vyplnění žádostí o podporu v MS 2014+.....	37

Obrázky

Obrázek 1 - Vztah strategických dokumentů	9
---	---

Seznam literatury a zdrojů

- AGENTURA PRO PODNIKÁNÍ A INOVACE. Programy podpory. Agentura-api.org [online]. © 2018 API, 2018a [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://agentura-api.org/programy-podpory/>
- AGENTURA PRO PODNIKÁNÍ A INOVACE. Veřejná podpora a de minimis. Agentura-api.org [online]. © 2018 API, 2018b [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://agentura-api.org/metodika/verejna-doprava-a-de-minimis/>
- AGENTURA PRO PODNIKÁNÍ A INOVACE. Sledování čerpání alokace OP PIK [online]. © 2018 API, 2018c, 20.4.2018 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.agentura-api.org/wp-content/uploads/2018/04/Sledov%C3%A1n%C3%AD-%C4%8Derp%C3%A1n%C3%AD-alokace-OPPIK-20.4.2018.pdf>
- AGENTURA PRO PODNIKÁNÍ A INOVACE. Obecné informace o OP PIK. Agentura-api.org [online]. © 2019 API, 2019 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://agentura-api.org/op-pik-obecne/>
- BURNS, P. Entrepreneurship and Small Business. 4rd ed. New York: Palgrave Macmillan, 2016. ISBN ISBN 978-1-137-43035-9.
- CDK. Regionální politika. Euroskop.cz [online]. © 2005-2018 Vláda ČR 2005-2018 [cit. 2018-11-27]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/#>
- CZECHINVEST. Co je to Operační program Podnikání a inovace? [online]. © 1994–2019 CzechInvest, 2014a [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <http://old.czechinvest.org/co-je-to-oppi>
- CZECHINVEST. Statistika čerpání dotací z programu OPPI [online]. © 1994–2019 CzechInvest, 2014b [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <http://eaccount.czechinvest.org/Statistiky/StatistikaCerpáníDotací.aspx>
- CZECHINVEST. Aplikace eAccount. Czechinvest.org [online]. 2018 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://eaccount.czechinvest.org/WebForm/Uzivatel/Prihlaseni.aspx>
- DÍTĚ, M. Pozastavení certifikace OP PIK – informace pro příjemce (10.4.2018) [online]. 2018, 6.6.2018 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://www.dotaceonline.cz/qom/pozastaveni-oppik.html>
- EUROSKOP. Regionální politika 2014-2020: Regionální politika EU v období 2014-2020

poskytne finanční podporu evropským regionům ve výši 366,8 miliard eur. Euroskop.cz [online]. © 2005-2018 Vláda ČR, 2005-2018b [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9197/sekce/regionalni-politika-2014-2020/>

- EUROSOP. Změny v regionální politice po 2014: Jak se změnila regionální politika EU v letech 2014-2020. Euroskop.cz [online]. © 2005-2018 Vláda ČR, 2005-2018c [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9198/sekce/zmeny-v-regionalni-politice-po-2014/>
- EVROPSKÁ KOMISE. Politika Evropské unie: Regionální politika [online]. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2014, s. 16 [cit. 2018-11-30]. DOI: 10.2775/74312. ISBN 978-92-79-41284-4. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/topics/regional-policy_cs
- EVROPSKÁ UNIE. Smlouva o fungování Evropské unie ve znění Lisabonské smlouvy z 17. prosince 2007
- EVROPSKÁ UNIE. Příloha 1: Definice malých a středních podniků. In: Úřední věstník Evropské unie: I. 187/70 [online]. 2014, 26/6/2014, s. 3 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://agentura-api.org/wp-content/uploads/2018/10/definice-malych-a-strednich-podniku-2014.pdf>
- EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR. POLITIKA SOUDRŽNOSTI A REGIONÁLNÍ A MĚSTSKÁ POLITIKA [online]. 2015 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.eesc.europa.eu/cs/policies/policy-areas/cohesion-regional-and-urban-policy>
- EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR. Zvláštní zpráva č. 08/2018: Podpora z EU pro produktivní investice v podnikání – je zapotřebí více se zaměřit na otázku udržitelnosti [online]. © Evropská unie, 2018, 2018 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_08/SR_DURABILITY_CS.pdf
- INSTITUT EVALUACÍ A SOCIÁLNÍCH ANALÝZ, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. VEŘEJNÁ KONZULTACE KE ZJEDNODUŠENÍ ADMINISTRATIVNÍ NÁROČNOSTI ČERPÁNÍ ESIF: ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2018, září 2018, s. 112 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/assets/dokumenty/42290/63137/651190/priloha004.pdf>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. NÁRODNÍ STRATEGICKÝ REFERENČNÍ RÁMEC ČR 2007-2013 [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2007, 7/2007, s. 137 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <http://dotace->

old.proddomain.cz/getmedia/c81992d9-a5a7-4382-a859-a7ec13e9d654/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CJ-cervenec

- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Koncepce jednotného metodického prostředí jako součást pro naplňování cílů Dohody o partnerství [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013, 2/2013, s. 17 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: https://www.dotaceeu.cz/Dotace/media/SF/FONDY%20EU/2014-2020/Dokumenty/Metodick%C3%A9%20dokumenty/Koncepce%20JMP/Koncepce_JMP.pdf
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Dohoda o partnerství pro programové období 2014–2020 [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014, 26.8.2014, s. 221 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/409509/Dohoda_o_partnerstvi_schvalena_EK_26_8_2014.pdf
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS). DotaceEU.cz [online]. ©2018 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018a [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Ostatni/Dulezite/Slovník-pojmu/C/Cile-politiky-hospodarske-a-socialni-soudrznosti->
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Programové období 2007-2013: Cíle regionální politiky EU. DotaceEU.cz [online]. ©2018 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018b [cit. 2018-11-27]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/Programove-obdobi-2007-2013>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Měsíční informace o implementaci ESI fondů v České republice v programovém období 2014–2020: prosinec 2017 [online]. 2018, 8. 1. 2018c, s. 6 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: https://www.dotaceeu.cz/Dotace/media/SF/Informace%20o%20%C4%8Derp%C3%A1n%C3%AD/Aktu%C3%A1ln%C3%AD%20%C4%8Derp%C3%A1n%C3%AD%202014-2020/Mesicni_informace_2017_4.pdf
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Národní strategický referenční rámec. DotaceEU.cz [online]. ©2018 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018c [cit. 2018-11-27]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/Programove-obdobi-2007-2013/Narodni-strategicky-referencni-ramec>

- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Dohoda o partnerství. In: DotaceEU.cz [online]. ©2018 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018d [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/2014-2020/Dohoda-o-partnerstvi>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Aplikace MS2014+ [online]. © 2013 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018e [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://mseu.mssf.cz/>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Měsíční informace o implementaci ESI fondů v České republice v programovém období 2014–2020: prosinec 2018 [online]. 2019, 11. 1. 2019, s. 6 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: https://www.dotaceeu.cz/getmedia/bff02708-55d2-4518-9af3-d507676525f2/Mesicni_informace_2018_12.pdf.aspx?ext=.pdf%20%20str.%203
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Seznam operací (příjemců). DotaceEU.cz [online]. ©2019 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019b, 2019 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/Statistiky-a-analzy/Seznamy-prijemcu>
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR. Oznámení o provedení hodnocení aplikace eAccount z pohledu žadatelů a příjemců dotace z OPPI [online]. © Copyright 2005 - 2019 MPO, 2009, 8.6.2009 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/oppi-2007-2013/oznameni-o-provedeni-hodnoceni-aplikace-eaccount-z-pohledu-zadatelu-a-prijemcu-dotace-z-oppi--60436/>
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR. Operační program podnikání a inovace [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2011a, 11/2011, s. 155 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/Dotace/media/SF/Programovy-dokument-OP-Podnikani-a-inovace-na-programove-obdobi-2007%E2%80%932013.pdf>
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR, Sekce fondů EU, výzkumu a vývoje. Výroční zpráva Operačního programu Podnikání a inovace za rok 2011 [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2012, květen 2012, s. 222 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/assets/dokumenty/42290/63137/651190/priloha004.pdf>
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR. Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020 [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2015a, 5/2015, s. 245 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z:

<https://www.dotaceeu.cz/Dotace/media/SF/FONDY%20EU/2014-2020/Programy/OPPIK.pdf>

- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR. *Výzva I programu podpory ICT a sdílené služby* [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2015b, 29.5.2015, s. 14 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://agentura-api.org/wp-content/uploads/2016/08/ICT-a-sd%C3%ADlen%C3%A9-slu%C5%BEby-%E2%80%93-V%C3%BDzva-I.pdf>
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR. Ex post hodnocení Operačního programu Podnikání a inovace 2007 - 2013: ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA FINÁLNÍ VERZE [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2018a, 27.9.2018, s. 244 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/Dotace/media/SF/Programovy-dokument-OP-Podnikani-a-inovace-na-programove-obdobi-2007%E2%80%932013.pdf>
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR, Odbor komunikace. Financování podnikatelských projektů pokračuje [online]. 2018b, 10.4.2018 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/financovani-podnikatelskych-projektu-pokracuje--236053/>
- MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. Program rozvoje venkova na období 2014-2020 [online]. s. 20 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <http://slideplayer.cz/slide/1991969/>
- MISECKÝ, L. Dotační zvrácenost v praxi: Nechceš eurodotaci? Pak tě EU zničí zadotováním konkurence. Byznys noviny [online]. 2018, 26. 7. 2018 [cit. 2019-05-02]. Dostupné z: <https://www.byznysnoviny.cz/2018/07/26/dotacni-zvracenost-praxi-nechces-eurodotaci-pak-te-eu-znici-zadotovanim-konkurence/>
- SÝKORA, F. Stát neutratil miliardy z eurodotací. Místo na rychlý internet teď půjdou na boj s globálním oteplováním a rozvoj uhelných regionů. Hospodářské noviny [online]. 2018, 29. 11. 2018 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-66363870-cerpani-z-eurofondu-je-stale-pomale-vlada-tak-planuje-penize-presunout-jinam-mely-by-jit-hlavne-na-rozvoj-kraju-pozaduje-evropska-komise>
- ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE a MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. METODICKÁ PŘÍRUČKA: k aplikaci pojmu „jeden podnik“ z pohledu pravidel podpory de minimis [online]. 2014, 1/7/2014, s. 9 [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: https://agentura-api.org/wp-content/uploads/2016/06/Prirucka-k-pojmu-jeden-podnik_rev-12.6.2017-1.pdf

- VLÁDA ČR. Strategie Evropa 2020: Evropa 2020. Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění [online]. © 2009-2018 Vláda České republiky [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/evropske-politiky/strategie-evropa-2020/strategie-evropa-2020-78695/>
- WOKOUN, R., P. KOLAŘÍK a J. KOLAŘÍKOVÁ. Evaluation of entrepreneurs with a focus on Operational programme enterprise and innovation (OPEI). Results of a questionnaire survey. Economics & Sociology. 2016, 9(4), s. 273.
- ŽÁČEK, J., HRŮZA F., BITTNER J. a VOLČÍK S. Dopad ESI fondů na HDP ČR: simulace modelů QUEST III a RHOMOLO: OSTEU Podkladový materiál 10/2018 [online]. © 2018. OSTEU. Úřad vlády České republiky, 2018, říjen 2018, s. 28 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/gallery/101/30596-dopad-esi-fondu-na-hospodarstvi-cr-total-final.pdf>

Přílohy

Tabulka č. 7 - Statistiky úspěšnosti programu OPPI 2007 – 2013

Kraj	Eko-energie	ICT v podnicích	ICT a strategické služby	Inovace - inovační projekty	Inovace - Ochrana průmyslového vlastnictví	Klastry	Marketing	Nemovitosti	Poradenství	Potenciál	Prosperita - veřejná	Prosperita - neveřejná	Rozvoj	Školící střediska	Technologické platformy	Celkem
Hl. m. Praha (podané)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Hl. m. Praha (zamítnuté)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Hl. m. Praha (přiznané)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jihočeský kraj (podané)	265	100	39	199	60	9	69	100	45	83	10	4	173	59	6	1221
Jihočeský kraj (zamítnuté)	182	48	25	128	33	7	25	58	21	52	6	1	67	31	1	685
Jihočeský kraj (přiznané)	82	52	14	71	26	2	44	42	24	31	4	3	106	28	5	534
Jihomoravský kraj (podané)	420	388	361	502	154	18	359	249	176	308	53	11	1021	207	13	4240
Jihomoravský kraj (zamítnuté)	309	187	187	320	81	11	117	129	84	213	43	5	417	139	7	224
Jihomoravský kraj (přiznané)	110	200	174	182	69	7	229	120	86	95	10	6	604	68	6	1966
Karlovarský kraj (podané)	93	39	20	77	0	4	32	56	39	16	7	4	235	20	0	642
Karlovarský kraj zam.	69	18	16	51	0	4	7	33	17	10	5	4	108	16	0	358
Karlovarský kraj přiz.	24	21	4	26	0	0	22	23	22	6	2	0	127	4	0	281
Kraj Vysočina pod.	209	150	25	214	42	7	125	136	48	113	4	2	462	64	0	1601
Kraj Vysočina zam.	133	53	14	124	26	4	43	63	20	77	2	2	170	36	0	767
Kraj Vysočina přiz.	75	95	11	90	13	3	77	73	24	35	2	0	292	28	0	818
Královéhradecký kraj pod.	204	154	64	257	54	7	113	154	49	88	4	4	121	59	1	1333
Královéhradecký kraj zam.	133	59	44	154	15	3	34	90	13	56	4	4	37	32	1	679
Královéhradecký kraj přiz.	71	93	20	103	38	4	79	64	35	32	0	0	84	27	0	650
Liberecký kraj pod.	179	87	38	175	92	4	96	93	34	76	7	2	384	38	4	1309
Liberecký kraj zam.	126	38	26	110	60	1	34	48	15	44	6	2	132	28	1	671
Liberecký kraj přiz.	53	48	12	65	30	3	60	45	19	32	1	0	251	10	3	632
Moravskoslezský kraj pod.	406	271	173	372	112	20	238	227	113	194	24	6	1280	131	5	3572
Moravskoslezský kraj zam.	250	112	87	236	56	10	78	98	48	131	16	4	506	74	5	1711
Moravskoslezský kraj přiz.	156	159	86	136	56	10	150	129	59	63	8	2	771	60	3	1848
Olomoucký kraj pod.	260	159	68	225	41	4	122	175	70	124	7	6	839	83	2	2185

Olomoucký kraj zam.	170	74	33	160	22	2	42	89	30	83	6	2	336	45	2	1096
Olomoucký kraj příz.	90	85	35	65	17	2	77	86	39	41	1	4	502	38	0	1082
Pardubický kraj pod.	180	124	55	235	29	4	129	166	40	99	6	0	315	57	5	1444
Pardubický kraj zam.	118	49	31	161	18	2	37	73	19	52	6	0	123	41	2	732
Pardubický kraj příz.	62	75	24	74	11	2	88	93	18	47	0	0	191	16	3	704
Plzeňský kraj pod.	199	74	73	144	59	0	96	95	64	82	2	4	91	37	2	1022
Plzeňský kraj zam.	142	39	42	94	44	0	35	67	25	44	2	1	36	24	0	595
Plzeňský kraj příz.	57	35	31	50	12	0	58	28	34	38	0	3	55	13	2	416
Středočeský kraj pod.	380	257	227	557	61	12	176	240	91	341	45	15	365	162	12	2941
Středočeský kraj zam.	263	119	142	367	40	8	47	127	32	234	34	12	144	101	5	1675
Středočeský kraj příz.	117	136	85	190	18	4	118	113	53	107	11	3	221	60	7	1243
Ústecký kraj pod.	256	126	56	195	54	1	62	159	60	109	10	2	669	75	7	1841
Ústecký kraj zam.	179	64	34	144	37	1	33	90	38	83	8	2	335	49	3	1100
Ústecký kraj příz.	77	62	22	51	17	0	24	69	19	26	2	0	334	26	4	733
Zlínský kraj pod.	387	263	82	368	57	4	221	229	92	189	18	11	813	191	2	2927
Zlínský kraj zam.	249	100	46	234	25	2	58	105	54	117	15	7	269	123	0	1404
Zlínský kraj příz.	137	163	36	134	31	2	155	124	31	72	3	4	544	68	2	1506
Celkem podané	3438	2192	1281	3520	815	94	1838	2079	921	1822	197	71	6768	1183	61	26280
Celkem zamítnuté	2323	960	727	2283	457	55	590	1070	416	1196	153	46	2680	739	29	13718
Celkem přiznané	1111	1224	554	1237	338	39	1181	1009	463	625	44	25	4082	446	35	12413
Úspěšnost schválení	32 %	56 %	43 %	35 %	41 %	41 %	64 %	49 %	50 %	34 %	22 %	35 %	60 %	38 %	57 %	44 %

Zdroj: CzechInvest 2014b, vlastní zpracování

Tabulka č. 8 - Statistiky úspěšnosti programu OPPIK 2014 – 2020

Program podpory	Alokace (Kč)	Podané žádosti o podporu	Projekty s právním aktem	% Úspěšnosti
OP PIK CELKEM	128 704 522 557	12 332	5 540	45 %
Prioritní osa 1 - Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace				
Potenciál I. Výzva	2 920 000 000	239	92	38 %
Potenciál III. Výzva	2 500 000 000	200	112	56 %
Potenciál IV. Výzva	1 500 000 000	78	51	65 %
Potenciál - technická výzva	670 522 557	19	3	16 %
Potenciál	7 590 522 557	536	258	48 %
Aplikace I. Výzva	4 000 000 000	529	287	54 %
Aplikace II. Výzva	40 000 000	4	2	50 %
Aplikace III. Výzva	4 500 000 000	261	158	61 %
Aplikace IV. Výzva	1 600 000 000	242	17	7 %
Aplikace	10 140 000 000	1 036	464	45 %
Inovace - Inovační projekt I. Výzva	4 000 000 000	397	217	55 %
Inovace - Inovační projekt III. Výzva	5 500 000 000	414	238	57 %
Inovace - Inovační projekt IV. Výzva	4 240 000 000	214	138	64 %
Inovace - Inovační projekt	13 740 000 000	1 025	593	58 %

Inovace - Patent II. Výzva	50 000 000	164	126	77 %
Inovace - Patent VI. Výzva	50 000 000	22	15	68 %
Inovace - Patent	100 000 000	186	141	76 %
Inovační vouchery I. Výzva	200 000 000	602	354	59 %
Inovační vouchery II. Výzva	164 000 000	293	194	66 %
Inovační vouchery III. Výzva	100 000 000	218	131	60 %
Inovační vouchery	464 000 000	1 113	679	61 %
Spolupráce - Klastry I. Výzva	500 000 000	54	36	67 %
Spolupráce - Klastry II. Výzva	40 000 000	3	1	33 %
Spolupráce - Klastry III. Výzva	410 000 000	30	19	63 %
Spolupráce - Klastry IV. Výzva	300 000 000	40	10	25 %
Spolupráce - Klastry	1 250 000 000	127	66	52 %
Spolupráce - Technologické platformy I. Výzva	80 000 000	21	16	76 %
Spolupráce - Technologické platformy II. Výzva	60 000 000	7	3	43 %
Spolupráce - Technologické platformy	140 000 000	28	19	68 %
Partnerství znalostního transferu I. Výzva	300 000 000	49	28	57 %
Partnerství znalostního transferu II. Výzva	280 000 000	14	4	29 %
Partnerství znalostního transferu III. Výzva	200 000 000	15	8	53 %
Partnerství znalostního transferu IV. Výzva	200 000 000	1		0 %
Partnerství znalostního transferu	980 000 000	79	40	51 %
Služby infrastruktury I. Výzva	1 400 000 000	23	11	48 %
Služby infrastruktury II. Výzva	700 000 000	18	3	17 %
Služby infrastruktury III. Výzva	1 750 000 000	21	10	48 %
Služby infrastruktury IV. Výzva	400 000 000	17	4	24 %
Služby infrastruktury	4 250 000 000	79	28	35 %
Prioritní osa 2 - Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků				
Marketing I. Výzva	300 000 000	264	203	77 %
Marketing II. Výzva	450 000 000	340	295	87 %
Marketing III. Výzva	370 000 000	247	57	23 %
Marketing	1 120 000 000	851	555	65 %
Technologie I. Výzva	250 000 000	278	75	27 %
Technologie III. Výzva	3 000 000 000	1 002	346	35 %
Technologie IV. Výzva	1 800 000 000	392	257	66 %
Technologie V. Výzva	50 000 000	62	24	39 %
Technologie VI. Výzva	50 000 000	37	20	54 %
Technologie VII. Výzva	1 000 000 000	134	43	32 %
Technologie	6 150 000 000	1 905	765	40 %
Nemovitosti I. Výzva	1 500 000 000	307	116	38 %
Nemovitosti II. Výzva	1 700 000 000	343	131	38 %
Nemovitosti	3 200 000 000	650	247	38 %
Školící střediska I. Výzva	500 000 000	121	44	36 %
Školící střediska II. Výzva	250 000 000	68	23	34 %
Školící střediska	750 000 000	189	67	35 %
Prioritní osa 3 - Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií				
Úspory energie I. Výzva	5 000 000 000	576	346	60 %
Úspory energie II. Výzva	11 000 000 000	456	330	72 %
Úspory energie III. Výzva	6 000 000 000	613	41	7 %
Úspory energie	22 000 000 000	1 645	717	44 %
Obnovitelné zdroje energie I. Výzva	360 000 000	15	5	33 %
Obnovitelné zdroje energie II. Výzva	800 000 000	24	12	50 %
Obnovitelné zdroje energie	1 160 000 000	39	17	44 %
Úspory energie v SZT I. Výzva	1 000 000 000	52	38	73 %
Úspory energie v SZT II. Výzva	2 500 000 000	43	34	79 %
Úspory energie v SZT	3 500 000 000	95	72	76 %
Smart Grids I - Distribuční síť I. Výzva	250 000 000	3		0 %

Smart Grids I - Distribuční síť II. Výzva	500 000 000	5	1	20 %
Smart Grids I - Distribuční síť	750 000 000	8	1	13 %
Smart Grids II - Přenosové síť I. Výzva	1 800 000 000	5	5	100 %
Smart Grids II - Přenosové síť II. Výzva	2 500 000 000	7	1	14 %
Smart Grids II - Přenosové síť III. Výzva	1 500 000 000	1	1	100 %
Smart Grids II - Přenosové síť	5 800 000 000	13	7	54 %
Nízkouhlíkové technologie I. Výzva	260 000 000	82	57	70 %
Nízkouhlíkové technologie II. Výzva	500 000 000	254	168	66 %
Nízkouhlíkové technologie - Elektromobilita III. Výzva	60 000 000	125	39	31 %
Nízkouhlíkové technologie - Úprava bioplynu na biometan a jeho vtlačení do sítě III. Výzva	60 000 000	2	1	50 %
Nízkouhlíkové technologie - Druhotné suroviny III. Výzva	70 000 000	25	6	24 %
Nízkouhlíkové technologie - Akumulace energie III. Výzva	60 000 000	9	1	11 %
Nízkouhlíkové technologie - Akumulace energie	1 010 000 000	497	272	55 %
Prioritní osa 4 - Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií				
ICT a sdílené služby I. Výzva	2 250 000 000	344	244	71 %
ICT a sdílené služby II. Výzva	3 450 000 000	301	228	76 %
ICT a sdílené služby III. Výzva	300 000 000	111	54	49 %
ICT a sdílené služby	6 000 000 000	756	526	70 %
Vysokorychlostní internet - I. Výzva***	11 550 000 000	3	0	0 %
Vysokorychlostní internet	11 550 000 000	3	0	0 %

Zdroj: Agentura pro podnikání a inovace 2018c, vlastní zpracování